

Élni akarunk!

Mintha nem volna elég koraát verve Európa beteg testén: egyre újabb akadályokat ékel az új erőre kapott gazdasági háború, az egymásra utalt országok közé. Részletesebb tervek fekszenek a Népszövetség és a nemzetközi konferenciák zöld asztalain, amelyeknek alapkonceptiója azon az elven épül fel, hogy a mai gazdasági világkrisist csakis a gazdaságilag egymásra-utalt államok mielőbbi harmónikus együttműködése hidalhatja át. És mégis minden józan felfogás, logikus tanulság ellenére, a politika démonai egyre magasabbra építik mindenféle a vámpalárok mesterséges kínai falait, amelyek között elsorvad az elbarrikádozott nemzetgazdaság, megáll a termelőmunka s az élet.

A világ politikai képe, — úgy látszik — újraalakul. Csendes észrevétlenségben torlódnak fel az új erőviszonyok, hogy gazdasági alapon teremtsenek más gazdaságpolitikai egyensúlyokat. De nem a gazdasági élet természetes szükségletei, nem a nemzetközi értékesere szükséges folyamatai diktálják ezeket az új helyzetalakulásokat, hanem ezzel gyakran elleniétés érdekek és koncepciók.

Amikor az egyes országok támadó és védő rendszerre fejlesztik a vámpolitikájukban rejlő kényserítő gazdasági erőket, máris eltérnek azoktól a szempontoktól, amelyeket a nemzetközi értékforgalom számára a gazdasági szükségesség diktál. A legtipusosabban talán itt, a középeurópai Duna-medencében fekvő országokban érezhetjük ezeknek a vámpolitikai hadjáratoknak nyomasztó következményeit. Most, amidőn a Romániát környező államok egymásután új behozatali vámtípusokat léptetnek életbe, melyek erősen érintik a romániai kivitel, nemcsak a gazdaságpolitikai körünket kell, hogy foglalkoztassa az előállított helyzet. Ha Lengyelország elzárja szokott fogyasztópiacait a román gabonaneműek, a román gyümölcs elől, mi sem kézenfekvőbb, minthogy mi is hasonló intézkedésekkel élünk. S ha Csehország elzárja devizakorlátozások és beviteli restringciókkal a határait a román szállítmányok előtt, elkerülhetők-e azok a szankciók, amelyeket a reciprocitás elve alapján hoz a román kormány? A politika siet elgondolást venni magának az ország nemzetgazdaságát ért károsodás miatt. De ez az elgondolást nem javít semmit a romániai fakereskedő, a romániai gabonatermelő, a kereskedő és a vállalkozó súlyosabbra változott helyzetén. Lehet érdekes világpolitikai jelentőség, hogy kisantant-államok politikai egységét ássák alá ezek a vámpolitikák, új fordulatok: de a lengyel, a cseh, a magyar, a szerb, a román termelő, iparos, kereskedő, vállalkozó és bankár elsősorban is élni és érvényesülni akar munkája folytán, melybe pénzt, tudását, idejét és energiáját fekteti.

A világkrisis gondokban és válságokban letaglózott sokmillió polgára Európa gazdasági területein gyűlöli a háborút. Az európai polgárnak nem kellene a vámpolitikák, mint ahogyan irtózik az irtó-gázakkal, tankokkal, ismert és még ismeretlen szörnyűségekkel felszerelt katonai tömegszárlásoknak még a gondolatától is. Az európai polgár még nem felelte el a tömeggyilkosságok áldozatainak halálhürgéseit, kísért még a világháború sokmillió munkójának, műlábának élő lelkisimere s maga előtt látja a gazdasági háború néma áldozatainak összeroppanását is. A polgár ma dolgozni, alkotni akar, hogy megmentsen azt, ami még megmenthető! És ennek a törekvésének világrengető katasztrófák árán akarják útját állani a kísérletező diplomaták és a vétkes gazdaságpolitikusok.

Argetoianu kormányt alakít

A pénzügyminiszter hazatér rejtélyes külföldi utjáról — Politikai vacsora a királynál — Az uralkodó nagy súlyt helyez az erdélyiekkel való együttműködésre — Sértő volt Oroszország magatartása — Egy nyugdíjas fellünettelt levele — Mit tartalmaz a hivatalos lap december 19-iki száma

Argetoianu a kis pártokkal alakítja meg kormányát

Románia belpolitikájának középpontjában még ma is Argetoianu külföldi útja áll, amelyet a különböző kommentárok bizonyos titokzottsággal vesznek körül. A Lupta írja, hogy Argetoianu Párisban olyképpen nyilatkozott, hogy a francia körök következtetései szerint Argetoianu alakít kormányt. Argetoianu kormányának politikai jellege lesz és az jellemző, hogy kizárólag kis pártokból alakulna, míg abból valamennyi nagy párt kimaradna. A lap szerint Argetoianu csak két hónapig akar kormányon maradni és miután ez a kombináció a parlament nyári szünetébe esne, az egész Argetoianu rezsim törvényhozás nélkül folyhat. Ezáltal elkerülhetné a házfelosztás problémáját is. Fővárosi hírek szerint Argetoianu már Lupuval, Bratianu Györggyel és a többi kispártok vezetőivel megegyezett.

Londoni jelentés arról számol be, hogy Argetoianu pénzügyminiszter holnap utazik vissza, Bucuresti felé. A pénzügyminiszter tegnap este meglátogatta a londoni francia nagykövetet, majd más politikai és pénzügyi előkelőségekkel tárgyalt. Argetoianu pénzügyminiszter úgy pénzügyi, mint általános gazdasági szempontból kiváló eredményeket ért el.

A Manchester Guardian intervjút közöl Argetoianuval, aki elsősorban a népek egymásra utaltságáról beszélt, majd rátért arra, hogy a román valuta ugyan stabil, azonban a fő terményeinek, petróleum, fa és gabona kivitele körüli nehézségek bizonyos súlyos háttással voltak. Románia a jóvátételi és valutakerdés gyors rendezése mellett van.

Itt írjuk meg, hogy a Lupta a Ferdinánd király lovagjainak holnapi királyi vacsorájával foglalkozik. Nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy éppen az egyesülés január 24-iki ünnepén tartják ezt az ünnepséget, amellyel a király kétségtelenül a politikai békét kívánja

megvalósítani. A lap rámutat arra, hogy erdélyiek is igen nagy számmal vannak a lovagok között és a király az erdélyiekkel való együttműködésre nagy súlyt helyez. Hivatkozik a lap arra, hogy az ünnepélyt éppen az udvari gyász ideje alatt tartják és így annak nem annyira az ünnepi, mint inkább a politikai jelentősége domborodik ki.

Mainyu egyébként ma este érkezett meg Bucurestibe. Valda Brassóban maradt és csak holnap érkezik meg.

A rigai tárgyalások nyomán keletkezett izgalmak még ma sem ültek el. Az Univerkul szerint Oroszország rigai magatartása egyenesen sértő volt Romániára nézve, amennyiben a szovjetkiküldöttek csak a régi határig, vagyis a Pruth folyóig voltak hajlandók garantálni a szomszédi jóviszonyt. Érthető ezután, fiúzi hozzá a lap, hogy Ghica és Litvinov genfi tárgyalásai sem ígérnek eredményt.

A nyílt és burkolt tárgyalások tovább folynak a kormány ellen. A Lupta egy nyugdíjas levelét közli. E levélben a nyugdíjas emlékezteti a lapot a Monitorul Oficial december 19-iki számában megjelent rendeletre, amely szerint a minisztertanács felhatalmazta a polgári kórházak igazgatóságait, hogy azok hatalmas arányu sinai telkeikből négyzetméterenként 20 lejért telket engedjenek át örök áron a következőknek: Iorga miniszterelnöknek, Nae Ionescunak, a Cuvantul főszerkesztőjének, dr. Popu Iorga-párti alelnöknek, Onicescu hírlapírónak, a Cuvantul munkatársának, Georgescu-nak, a Neamul Romanesc igazgatójának és még több ismert és ismeretlen kormánypárti korifeusoknak. A nyugdíjas kéri a lapot, hogy a közvélemény erejével hasson oda, hogy a rendeletet hatályon kívül helyezék. A Lupta a levelet azzal közli, hogy ahhoz semminemű kommentár nem szükséges.

„Egész Európa sürgős összefogása

Korányi magyar pénzügyminiszter beszámolója genfi tárgyalásairól — Méltányosság Magyarországgal szemben — Károlyi Gyula gróf nagy feltűnést keltő beszéde Szekesfeherváron — A magyar miniszterelnök a kereskedelmi szerződésekről —

szükséges

Budapestről jelentik: A 33-as bizottság ülésén Korányi pénzügyminiszter beszámolt genfi tárgyalásairól. Kijelentette, hogy Genfben feltárta Magyarország kijelölt eladósodását és hogy a pénzügyi bizottság méltányos állásfoglalást tanusított. Azonban az a vélemény alakult ki, hogy Magyarország egyedül nem képezhet kivételt és egész Európa immár sürgős összefogása szükséges. Azt is megállapították Genfben, hogy Magyarország csak végső szükségben léptette életbe a transzfermoratóriumot, amelyet külföldön általában Magyarország fizetésképtelenségének tekintettek.

A magyar pénzügyminiszter azonban megmagyarázta Genfben, hogy szó sincs fizetésképtelenségről. Magyarország tud fizetni, de nem devizában. Kijelentette a pénzügyminiszter, a bizottságban elhangzott felszólalásokra

válaszolva, hogy a Nemzeti Bankhoz befolyó külföldi fizetések elsősorban arra a célra fordítanak, hogy biztosítsák majd a moratórium megszűnése esetén kezdetét vevő fizetéseket. Elítéli — mondotta Korányi Frigyes — azokat, akik riasztó híreket terjesztenek, mint például, hogy a betéteket fel akarják használni. Erről szó sincs s ezt mi sem bizonyítja jobban, mint a kormány főtörekvése az infláció megakadályozására. A kormány elő akarja segíteni a tőkekepződést.

Ezután a bizottság elfogadta az aranyban teljesítendő fizetések rendezéséről szóló javaslatot, amely szerint az arannyal teljesítendő fizetéseket nem tényleges aranyban, hanem aranypengőben kell teljesíteni.

Itt írjuk meg, hogy Károlyi Gyula gróf, magyar miniszterelnök ma beszámolót tartott Szekesfeherváron. Károlyi miniszterelnök déli-

után négy órakerkezett meg Székesfehérvárra nagy kíséretével. Kerületében tartott beszámolóját a Szent István-teremben tartotta meg, délután 6 órai kezdettel. Kisteleky István kanonok üdvöző beszéde után hosszantartó éljenzés és lelkes taps között emelkedett szólamra Károlyi Gyula gróf. Beszámolójában a következőket mondotta:

— Az elmúlt félesztendő alatt — kezdte beszámolóját gróf Károlyi miniszterelnök — nagy változások történtek az egész világon. Váratlan és kiszámíthatatlan események vették kezdetüket a nagy német bankbukással, majd teljesen váratlanul jött a Hoover-moratórium, az angol font zuhanása, Anglia védvamos rendszerre való áttérése. Ezek a meglepetések nagy zavart okoztak mindenfelé. A külföldön teljes a bizonytalanság úgy pénzügyi, mint politikai téren. *Egyelőre fogalmunk sincs róla, hogy mi történik már a közeljövőben, hogy fog alakulni a jövőtétel, az amerikai moratórium, valamint a háborús adósságok kérdése. Ez a politikai bizonytalanság maga után vonja természetesen a pénzügyi bizonytalanságát is. A kormány legfőbb teendője jelenleg a pénz állandóságát biztosítani. Ezt az utóbbi öt hónapban sikerült is és a legbizakodóbb optimizmussal mondhatjuk, hogy ez a jövőben is sikerülni fog.*

— Nagyon sok szó esik ma arról, — folytatta Károlyi — hogy kössön-e a kormány előnyös kereskedelmi szerződéseket, vagy sem?

— A csehekkel is! — kiáltott közbe a hallgatóság köréből valaki.

— Hogyne köne — replikázott Károlyi miniszterelnök — azonban csak kedvezőt! — Visszatérve beszédének vezérfonalához, így folytatta:

— A legnagyobb nehézségek abban merülnek fel, hogy minden állam igyekszik importját csökkenteni, esetleg teljesen megszüntetni.

A tibeti méregpohár

A dalai láma titokzatos országának borzalmas babonái.

A genfi tó svájci oldalán, szemben a Mont Blanc masszív, örökhő-fedte csucsával áll lord Eduard Marcham villája. Az angol főúr genfi otthona sok értékes műkincset rejt magában, melyeket ázsiai, ausztráliai és afrikai utazásain gyűjtött össze. Az öreg lord végigvezette vendégeit a villa terméin, mesélt, magyarázott, mindegyik képhez, vagy antik műtárgyához romantikus emlékek fűzték. Az egyik vitrin előtt megállott. Az üveglapok-födte, finom csipketakarókon exotikus ékszerek, ékkövekkel kirakott török, finoman csiszolt pengék, arany-ezüst szelencék társaságában egy egyszerű, kidolgozatlan facsésze feküdt. A műre mekek között heverő kis fatárgy magára vonta a szemlélő figyelmét.

A társaság egyik hölgytagja megkérdezte a lordtól, hogy miért helyezte az egyszerű facsészt a vitrin legfeltűnőbb helyére? A kérdészt zavartan tért ki a válasz elől. Egy este, amikor újból együtt volt a társaság és a lord gyűjteményének eredetét magyarázta, megjegyezte:

— Mindegyik tárgynak megvan a maga külön története.

— A facsészenek is? — kérdi valaki.

— Ennek különösen! — szólt a lord komolyan.

— Csodálatos, hogy lord ur erről az egyről sohasem beszélt — szólt egy másik vendég.

— Nem szívesen beszélek róla! Ha azonban már itt tartunk hát hallgassák meg. Tudják kedves vendégeim, hogy az első gyarmati utam Indiába vezetett, akkor még fiatal 20 éves ifjú voltam. Patnában tartózkodtam, azonban nem maradtunk állandóan ott, ahova a Gangesen szállított árúk érkeztek, mert igazi feltevő képességű piac a britindiai hegységeken túl a tibeti terület volt. A Kwenlun hegységben egy fiatal tibetinek házában töltöttem gyakran az éjjelt. A tibetit Zeidamnak hívták, akinek egyszer megmentettem az életét. Egy

A magyar miniszterelnököt Csiky Ödön üdvözölte a volt aradi polgárok nevében

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök kijelentette, hogy minden állam védelmi háborút folytat gazdasági téren és így Európa ma valóságilag gazdasági harctérhez hasonlít. Ennek a helyzetnek következménye csak az általános gazdasági leromlás lehet. Magyarország érzi legerősebben a gazdasági válságot, amely legjobban a mezőgazdaságot sújtja. Csakis a termelés fokozásával tehetjük lehetővé, hogy a nehéz körülmények között is fennmarthassuk az exportot.

— A tőke iránti ellenszenv nagyon káros, — mondotta a miniszterelnök — nekem mindig az volt az álláspontom, hogy Magyarország célja csak a tőkegyűjtés lehet.

A miniszterelnök beszéde további során kitért a Nemzeti Bank kamatláb leszállítására és felsorolta a közeljövőben megszavazásra kerülő törvényjavaslatokat. A miniszterelnök így fejezte be beszámolóját.

— Az országos inség-akció elérte célját. A világháborút elvesztettük, noha hősiességgel harcoltunk három fronton is. Nem a harctéren veszítettük el tulajdonképpen a világháborút, hanem a belső erkölcsök frontján. A vallás és a családi élet szentsége mellett, ki kell tartanunk és az erkölcsöktől sem politikai, sem gazdasági, sem pedig társadalmi téren nem szabad eltántorodni.

Károlyi Gyula gróf beszédét hatalmas taps és éljenzés követte, majd Kaltenecker Viktor székesfehérvári polgármester, felsőházi tag mondott köszönetet a miniszterelnöknek, választókerülete nevében.

A beszámoló után Károlyi Gyula gróf a Vörösmarty-körbe ment, ahol a Székesfehérváron élő és Aradról elszármazott polgárok nevében Csiky Ödön volt közjegyző üdvözölte gróf Károlyit, mint volt aradi főispánt és volt aradmegyei földbirtokost.

Hetvenezer textilmunkás sztrájkba lépett

A sztrájkolók összeütköztek a rendőrséggel

Bombayból jelentik: Hetvenezer hindu textilmunkás ma sztrájkbalépett, mert a szakszervezetek titkárait egy-egy évi börtönrre íté-

ték. A sztrájkolók és a rendőrség között összeütközésre került a sor, amelynek a katonaság beleavatkozása veteti véget.

Kiraboltak egy lengyel milliomosnót

Készpénzt és ékszereket vittek el szállodai szobájából

Krakkóból jelentik: Krakko közönségét ma nagy lopás híre tartja izgalomban. Madame Ciunkiewicz lengyel származású milliomosnó szállodai szobájába tolvajok hatoltak be, akik feltörték a milliomonó bőröndjeit. A betörők 6500 font sterling és 10 ezer frank készpénzt vittek el, valamint kétféle zloty értékű gyönyörű

ékszereket, ezenkívül 4 prémbundát, amelyek szintén tekintélyes értéket képviselnek. A rendőrség a szenzációs rablás ügyében erélyes nyomozást vezetett be, azonnal értesítette az összes határállomásokat, hogy a rablók külföldre való szökését megakadályozzák. A milliomosnó 200 ezer zloty jutalmat tűzött ki.

alkalommal lezuhant egy szakadékba és egyetlen törzsbelije sem mejt segítségére. A babonás tibetiek azt mondták, hogy a rossz szellemek taszították a mélységbe s így nincs bátorságuk szembe szállni a szellemekkel. Kötelet kötöttem a derekam köré és kísérőim leeresztettek a szakadékba. Azóta rabszolga módon csüngött rajtam a nyomorékká lett Zeidam s legnagyobb öröme az volt, ha engem meglátott és velem együtt lehetett.

Miután nagyon jó üzleteket csináltam, egyike voltam azon keveseknek, akik érdemesnek tartották, hogy a haszonért elviseliek a hegyi turák minden fáradságait.

Amikor egyszer ismét a tibeti faluba kerültem, Zeidam asszonyt hozott a házhoz. Megnősült. Lhasát, a falu egyik legszebb leányát vette feleségül, akit már régebben ismertem s aki szépségével és szilaj vadságával régóta különös benyomást keltett bennem. Zeidam ezen a napon is boldogan futott elém, örült a viszontlátásnak és büszkén mutatta be fiatal nejét. Eleinte feltűnt az, hogy a szép fiatal asszony, nagy sötét szemével furesán, bizalmatlanságot áruó idegenkedéssel nézett felém, ilyennek még sohasem láttam, de nem tulajdonítottam ennek különös fontosságot.

Beesteledt amikor kísérőimmal elértük a falut. Társaimat szállásukra küldtem és én a fiatal házassokkal ültem le a vacsorához. Lhasa fölállt és ünnepélyesen bejelentette, hogy egy speciális fajtájú friss sört főz a tiszteletemre. Kis facsészt vett a kezébe. Ebben készítik a tibetiek Kwenlunban a sört, amelyet forrón isznak. A sört azután a facsészből egy üstbe öntötte, amelyet tüzre tett s azután kiment a szobából. Eközben a jó Zeidam nehezen sántikálva, cipelte elém egymásután azokat a tárgyakat, amelyeket Lhasa a házasságba hozott és az örömtől ragyogott az arca, amikor mindegyikről megmagyarázta, hogy mire használható.

Egyszerre hirtelen megállt, arcvonásai elkomorodtak, szemei kétségbeesetten a sörre szegeződtek. Az üstben a tűz fölött erősen bugyborékol a sör. Zeidam úgy állt ott, mint-ha földhöz lett volna cövekeve, azután rám-

nézett s olyan tekintetet vetett rám, hogy azt sohasem fogom elfelejteni.

Lhasa újból bejött és két fapoharat hozott telve sörrel, melyből egyet Zeidam elé, a másikat a maga tányérra mellé tett. Azután az üsthöz sietett, egy harmadik facsészt teli töltött a forró sörrel és az asztalra elem helyezte, majd újból a tüzhöz lépett. A pohárhoz nyultam és szomjasan a szájamhoz emeltem a párolgó sört. Mielőtt egy kortyot ihattam volna Zeidam kezeit a karonra tette és a fülembe sügta.

— Ne igyál belőle, uram! — s ezzel kicserélte a fapoharamat az övével. Mosolyogva vártam a további fejleményeket, noha nagyon szomjas voltam és azt hittem, hogy ifjú barátomból ismét a babona beszél, amellyel léptenyomon találkozok az ember Tibet misztikus vidékein.

Zeidam megegyeszer reámnézett, szememben mintha szomorú bucsuzó pillantást láttam volna, azután a szájaéhoz emelte a facsészt, amelyet kezemből kivett és felhőrpintette a sört. Néhány perc múlva a földre roskadt, arca eltorzult, fájdalmában nagyokat sóhajtott és kínjában fetrengett a földön. Lhasa ijedten nézett a fapohárkában gőzölgő sörre, azután ijedten Zeidam mellé térdelt és gyűlölködő tekintettel nézett fel reám.

— Jól sejtettem uram! — sóhajtott Zeidam. A méreg az ő családjából való. Te is megmentettél uram s ezért nem akartam, hogy meghalj!

Néhány pernyi kétségbeesésből magamhoz térve, felugrottam az aítóhoz futottam. De mindazok, akiket a faluból segítségül hívtam, vonakodtak amikor elmondtam a történetet. Nem maradt más hátra, felköltöttem társaimat s velük siettem a kunyhóhoz. Amikor beléptem a szobába, Lhasa holtan feküdt férje mellett. Az imént még forró sörrel párolgó facsésze üresen hevert a földön.

Másnap egy dalai láma került a faluba s ő fejtette meg számomra a szörnyű titkot.

— Őn uram, itt a babona hazájában van. Zeidam halála megmentette meg attól, hogy Lhasa családjának áldozata legyen. A tibeti babona

Eredményes házkutatást tartott Mandru

Forálat a fekete-szesz-ügyben — A házkutatás nem várt

aradi főügyész Bucurestiben

eredménye — A ruháskosár titka — Megkerültek a kompromittáló feljegyzések — Új irányba terelődik a nyomozás —

Általános feltűnést keltett az a letartóztatás, amelyet a közelmúltban foganatosított Moldovan Sabin delegált vizsgálóbíró. A letartóztatási végzés alapján őrizetbe vették Zarma Satir és Peache Tache földművelésügyi felügyelőket, akik ellen az a vád merült fel, hogy hivatalos beosztásukat illegális módon pénzszerezésre használták fel. Mindkét miniszteriumi tisztviselő tagadta, mintha bárkitől is pénzt fogadtak volna el, bár a vizsgálat megállapította, hogy egy aradmegyei szeszkereskedőtől 60 ezer lejt vettek fel. Ennek ellenében megígérték, hogy szeszfőző-üst felállítására vonatkozó kérelmét kedvezően intézik el a miniszteriumban. Ez nem történt meg, viszont a két felügyelő a pénzt sem térítette vissza.

Amidőn erre vonatkozólag is kihallgatták őket, mindketten tagadták, mintha bárkitől is pénzt fogadtak volna el. A tényállás tisztázására az aradi ügyészség kérelemmel fordult a bucaresti-i ügyészséghez, járuljon hozzá, hogy Zarma Satir lakásán, a C. C. Arion-uca 5. sz. alatt, házkutatást tartsonak. Az aradi ügyészség remélte, hogy a házkutatás alkalmával nyomára bukkannak olyan dokumentumoknak, amelyekből megállapítható lesz Zarma bűnössége. A házkutatás megtartása céljából Aradról Bucurestibe utazott Mandru Miklós dr. főügyész, aki Horia Bogdan bucaresti-i vizsgálóbíróval együtt házkutatást tartott a letartóztatásban levő felügyelő lakásán, amely meglepő eredménnyel végződött. A lakás át-

szerint ha a fiatal házaspár életükben távol akarják tartani maguktól a rossz szellemeket, akkor a család által készített méregtől kell egy idegennek meghalnia. Így kívánja ezt a családi tradíció babonája. Ha nincs idegen vendég a házban, akkor egy rokonnal kell a mérget megítatni. Lhasa atyja titokzatos körülmények között halt meg, azt mondják, hogy Lhasa anyja megmérgezte. Rövidre rá az anya szintén misztikus körülmények között hunyt el, a faluban mindenki azt rebesgeti, hogy Lhasa mérgezte meg őt.

— És mondja uram nem tette öre Lhasa is az örült benyomását? Zeidamot barátai figyelmeztették és óvták Lhasától, mert a szellemek bosszújától féltették. — És én uram ugy látszik, abban a percben érkezett, amikor a mérgező szörny órája ütött, Zeidam meglátta a párolgó sört, amelyben felismerte a mérget és ekkor látta meg az összefüggést. Sokkal jobban szeretted őnt, semhogy törzsének vagy családjának babonás hitéért feláldozta volna. Zeidam azonban nem tudott szabadulni a babona bűvköréből és így emelte a szájához a halált-hozó kelyhet. Lhasa követte őt hasonló módon a halálba. Mi mindent cikvetünk, hogy ez ellen az átok ellen megóvjuk testvéreinket, de minden hiába való. Közülünk is sokan pusztultak el ilyen módon.

— Zeidam tragikus halála és a dalai láma magyarázata nagyon megviselte az idegeimet. Még aznap elhagytam a tibeti falut. Soha többé nem tértem vissza a Kwenlum-hegyek homokosvölgyébe. Később Indiát is elhagytam és Ausztráliába mentem. A lakelyhet — fejezte be a lord — magammal vittem és relikviaként őrzöm még ma is. Mementóként hordtam magammal, figyelmeztetőül, hogy egyszer majdnein a halált ittam belőle, mielőtt az élet valóban megismertem volna. S most hölgyeim és uraim, mindent tudnak és ismét nevetniük, szólt mosolyogva.

A társaság hangulatát kényszeredett, kényelmetlen fagyos lepel borította. Ugy éreztük, mintha magunk is csak egy véletlen folytán menekültünk volna meg a kwenlumi mérgezőpohárról.

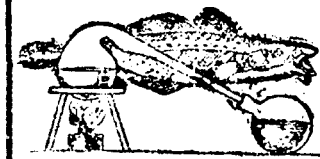
kutatásánál ugyanis semmiféle kompromittáló levelet vagy egyéb feljegyzést nem találtak s már abba akarták hagyni a további kutatást, amidőn Mandru dr. főügyésznek feltűnt egy kosár szennyes ruha, amelyről látszott, hogy már régebben áll, anélkül, hogy hozzányúltak volna. Kibontották a kosarat, amelyből összecsomagolva kerültek napvilágra Zarma titkos feljegyzései. Az itt talált levelek adatai rendkívül fontosak a fekete-szesz további vizsgálatára vonatkozólag.

Mandru dr. főügyész ma érkezett vissza Aradra és a házkutatás eredményéről jelentést tett Vulpe Constantin vezető-főügyésznek. Az

Meg akarták lincselni Dumitrescu mérnök gyilkosait

A tömeg az állomáson tüntetett ellenük — Rendőrkézre került a harmadik tettes is — A helyszíni szemle alkalmával a tömeg dühétől a rendőrség védte meg a gyilkosokat

Bucurestiből jelentik: Az Aradi Közlöny mai számában részletesen beszámoltunk arról a borzalmas gyilkosságról, melynek áldozatai Dumitrescu bucaresti-i mérnök és annak leánya. A rendőrség bravuros munkájának köszönhető, hogy a gonosztevők már tegnap délután rendőrkézre kerültek, amennyiben a férfit szülőfalujában, míg a leányt Suceavában sikerült elfogni. Mindkettőjüket azonnal Bucurestibe szállították, ahol a pályaudvaron hatalmas tömeg várta a gyilkosokat. Amikor a két elvetemedett embert a detektívek lekísérték a vasuti kocsiból és az ott várakozó rendőrautóba vitték, a tömeg hevesen tüntetett ellenük és mindenfelől pikareskedett szidalmak hallatszottak. A rendőrautó pár perc múlva a központi rendőrségre érkezett velük, ahol rögtön megkezdtek kihallgatásukat. A gyilkosok egyáltalán nem is tagadták a terhükre rótt borzalmas cselekményt és teljes beismerő vallomást tettek. Elmondották többek között, hogy a rablógyilkosságot egy

Xeresi bor
vagy csukamájolaj?
Melyik a jobb ízű?

Ha Önnek, vagy gyermekeinek csukamájolajat kell szedni, ne felejtse el, hogy az

ELIXIR PANGADUINE,

a legfinomabb tokhal májkivonathól készült íze kifogástalan és emellett

a csukamájolaj minden hatásával rendelkezik, sőt négyszer olyan hatékony

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban.

elkobzott leveleket és feljegyzéseket Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró vette magához, aki hétfőn kezdi meg Zarma Satir újbóli kihallgatását a feljegyzés adataira vonatkozólag.

Ignatescu Jon nevű, harmadik társukkal követték el, aki jelenleg is Bucurestiben tartózkodik.

A rendőrségen azonnal intézkedés történt Ignatescu Jon előállítására, akit a detektívek még a délután folyamán sikerült letartóztatniok. Ignatescu Jon foglalkozásánálküli csavargó, tagadta, mintha a kegyetlen ketős rablógyilkosságban a legkisebb része is lenne. Ezzel szemben megállapítást nyert, hogy Ignatescu volt az, aki tegnap délelőtti megjelent a rendőrségen, ahol bejelentette, hogy biztos tudomása van arról, hogy a rablógyilkosok Bucurestiben tartózkodnak. A harmadik gonosztevőnek ezzel az volt a szándéka, hogy a hatóságokat félrevezesse. A nyomozás folyik. A gyilkosság tetteseit ma később a helyszíni vezeték és ott rekonstruálták a bűntényt. A jelenetre óriási tömeg gyűlt össze, amely megakarta lincselni a gyilkosokat, akik cinikusan viselkedtek. A gyilkosokat a lincseléstől csak a rendőrség közbelépése védte meg.

Frint Sándor dr. aradi orvost elütötte egy autó

Riadalom Arad főterén — Szerencsés kimenetelű volt a baleset —

Frint dr. csupán könnyebb sérüléseket szenvedett

Szerencsés kimenetelű autóbaleset érte dr. Frint Sándort, az ismert aradi fül-, orr- és gégespeciálistát. Dr. Frint ma délben betegéhez igyekezett, a Posgay-szanatóriumba. Közében barna bőrtásakát vitt, amelyben kötszerek voltak. Amidőn a Boulevard Regina Maria (Andrássy-tér) közepő uttestén haladva, a megyei prefektúra épülete elé ért, a városháza felől szembe jött vele az Ar. 681-es jelzésű autót. Az orvos a sebesen közeledő kocsit csak későn vette észre, úgy, hogy a kitérésre már csak egy pillanata maradt. Ideges meglepetésében félreugrott, azonban a soffőr, aki ki akarta kerülni a doktort, fordított egyet a kormánykeréken s így történt, hogy a kocsit ugyanabba az irányba fordult, amerre az orvos akart kitérni. Az autó ekkor elkapta dr. Frintet és a szemtanúk állítása szerint, a kocsit mindkét kereke keresztülment az orvos jobb lábán.

Dr. Frint teste megfordult maga körül és végigtérült a kocsin. Ugyiszlóván pillanatok alatt hatalmas tömeg verődött össze a szerencsétlenség színhelyén. A korzón sétáló és tovasiető emberek közül nagyon sokan siettek a baleset színhelyére és csakhamar ott voltak a környéken posztoló rendőrök is. A gázoló soffőr természetesen azonnal megállította az autót. Dr. Frint Sándort a körülötte állók felsegítették és csakhamar kiderült, hogy horzso-

lason és néhány ütődésen kívül, egyéb baja nem történt.

Dr. Frint néhány perccel belül kocsin elhagyta a szerencsésen végződött baleset színhelyét. A délután folyamán felkerestük Frint Sándor dr.-t, aki lakásán pihente ki a baleset ijedelmét. Szerencsére néhány zúzódáson és karcoláson kívül, nagyobb baj nem érte. Frint dr. szerint, az autó a megengedettnél nagyobb sebességgel közeledett feléje, amidőn a megyeháza elé ért és nem is tűlkölt, ami figyelmeztette volna az orvost idejében arra, hogy térjen ki. Ő az utolsó pillanatban vette észre a sebesen közeledő kocsit, mire egy hirtelen mozdulattal ki akart térni, de véletlen szerencsétlenség folytán a kocsivezető is arra fordította a kormánykereket, így az autó őt elkapta. Dr. Frint ezután csak arra emlékszik, hogy felsegítették és úgy érezte, hogy semmi baja nem történt.

A baleset színhelyéről dr. Frint Sándor édesapjához, Frint Lajos evangélikus püspökhöz hajtatott, majd kocsin bement a Posgay-szanatóriumba, — ahová eredetileg betegkötözésre igyekezett — és megröngtenezte magát. A röntgenvizsgálat megállapította, hogy a jobb lábán látható horzsolásokat, valamint a jobb karján szenvedett erősebb zúzódásokat leszámítva, semmiféle komolyabb belső sérülést nem szenvedett.

Pazar fény és pompa az aradi Városházi Bálon

Arad társadalmának előkelőségei jelentek meg a mulatságon — A táncverseny eredménye — Sorsjáték és tombola a bálon — Kitűnő anyagi sikerrel zárult a mulatság

Lapzártáig még nem tudni, ki lesz „Arad legszimpatikusabb férfia“?

Rendkívül fényes keretek között zajlott le szombatról vasárnapra virradó éjszaka Aradváros és a munkanélküli segélyakció vezetőségének az aradi munkanélküliek javára rendezett Városházi Bálja. A megyei prefektúra adminisztrációs épületének elegáns terméi régen nem látott fényben usztak ezen az éjszakán, amelyen Aradváros társadalmi nemzetiségi és vallási különbség nélkül egyöntetűen fogott össze, hogy a kellemes szórakozások és a vig kedély csengő pénzdarábjait a szűkölködők számára egy-egy falatka kenyérré, egy-egy darab tűzifává válthassák.

Kék villanytranszparens és örökzöld fenyőágak díszes ivén át az izléses feldíszített, örökzöld növényekkel és szőnyegekkel ékített lépcsőházon keresztül már a koraesti órákban megkezdődött az előkelő közönség felvonulása a Városházi Bálra. A hölgybizottság, amely az előkészítés nehéz és körültekintő munkáját végezte, előkelő izléssel díszítette fel a bálterem alakított vármegyei nagy tanácstermet. A körvezető három helyiségben intím terítésű kis asztalkák várták a nagyközönséget. Az asszonyi gond és izlés melegsége és ötletessége a bál helyiségeinek minden kicsi részén meglátszott és amilyen kellemes meglepetést keletett a bálterem rejtettfényű, pazar világítása, épp oly hangulatos, bensőséges tónusu milió uralkodott a pazar bálhelyiségben, amelynek kis asztalai terítőit eredeti ötlettel maga Dán Oszkárné, a segélyakció egyik vezetőnöje tervezte. Meg kell említenünk a Dácia izletes büfféjét is. A bridge híveire külön, meghitt hangulatu brigde-szalón várakozott, míg a bálterem jobb oldalának balsarkában azok a luxustárgyak kerültek kiállításra, amelyeket Aradváros áldozatkész kereskedői bocsájtottak ajándékképpen a Városházi Bál rendezőségének rendelkezésére a báli tombolával kapcsolatosan. A bálterem jobbsarkában a páros tombola komplikált apparátusát állították fel, amelynek titokzatos hieroglifái sokat foglalkoztatták később is a bálozó fiatalság képzelőjét.

Esti 11 órára már javában állt a Városházi Bál. A nagy bálteremben a pompás dzsessz a legmodernebb szalón táncdarabokat játszotta az elegáns táncoló párok számára, míg a meghitt hangulatu éttermekké átalakított kisebb helyiségekben az *Almay-* és az *Albert-* cigányzenekarok szórakoztatták felváltva játszott román és magyar nótákkal a közönséget. Drága perzsaszőnyegek és mindenütt szemnek kellemesen és tetszetősen elhelyezett virágrüppök és díszek, elektromos körtékkel kivilágított fenyőgírlándok tették otthonossá és intimé a fényes táncmulatság környezetét.

A megjelent hölgyek névsora

Arad hölgyeinek felvonulása az éjfél órákig tartott. Tüneményes szépségű ruhák, színekben és kiállításban feltűnő eleganciájú báli belépők egyre-másra követték egymást. Mintha csak találkozót adtak volna egymásnak a nemescélú bálon Arad szépasszonyai és viruló fiatal leányai: egymás után érkeztek pompás toalettjeikben, frakkos kísérellel.

Dr. Radu Cornelné, Radu Livia, dr. Lázár Ágostonné, Grosz Józsefné, Mírnz Mártonné, Vértés Henrikné, Dán Oszkárné, Riscutia Moise alezredesné, Kiss Lajosné, Tamásdán Octavia, Olteanu Valeria, Macskássy Gyuláné, Mandl Magda, Bozzó Arri, Franz Miklósné, Cristea Constantinné, Alföldi Pálné, Mari Stefanescu, Serbanescu kisasszony, dr. Fair Demeterné, Tabajdy Mária, Birkenhauer Sacy, Balta Cornelia, Gáspár Irén, Ivanovits kapitányné, Drechslerné, Nyáry Istvánné, Nyáry Anikó, Zászó Katka, Vass Barnabásné,

gyázó Lászlóné, Löcs Rezsőné, Popescu Vintilané, Seracu Jánosné, Piso Jánosné, Piso Baba, Brankovits Éva, dr. Dante Germané, Anyos Ella, Anyos Elemérné, Constantinescu ezredesné, Georgescu Elena, dr. László Lipótné, Reinhart Gyuláné, Reinhart Paula, Reinhart Lala, Senciu törvénytudó bíró neje, Stauber Józsefné, Cvitter kapitányné, Vigh Ibolyka, Vértés Cella, Ardeleanné, Cristea Ovidia, Popescu Elisa, Bohn Frida, Bohn Juliska, Draganné, Heil Gizella, Heil Péterné, dr. Lukács Jenőné, dr. Goldzieher Albertné, Goldzieher Hédi, Mitache őrnagyé, Kosma Miklósné, Tamás Franci, Kleinhändler Ábrissné, Tamás Béláné, Kovács Miksáné, Kovács Ily, gróf Porcia Lajosné, Halalei Lilly, Aszlán Baba, öz. dr. Robu Jánosné, Sárbu Olivia, Kelemen Józsefné, Kelemen Mária, dr. Czettel Lajosné, Károly Sándorné, Surányi Kató, Iltó: Adler Tiborné, Herczeg Sándorné, Oprean Olimpia, Nagel Lilly, Buzáki Gyuláné, Buzáki Irén és Margit, Seidner Ernőné, Überall Jánosné, Roth Izidorné, Roth Irma, öz. báró Neuman Alfrédné, báró Neuman Károlyné, báró Neuman Marika, Szömörkényi Magda, Ehrenwald Lászlóné, nemestöti Szabó mérnökne, Manoila Valéria, Trighian Edwardné, dr. Szalai Vilmosné, Jellinek Józsefné, Fodor Gyuláné, dr. Ungár Imréné, Ney Luci, Pap Antalné, Barna Istvánné, dr. Borsos Béláné, Mészáros Lászlóné, Illies Nóra, Macskássy Zoltáné, Macskássy Ilona, Kelli Istvánné, Kelli Teréz, Kepes Józsefné, Kepes Sári, Gutschlik Ferencné, Mateescu Istvánné, Serbanescu mérnökne, Szentgyörgyi Emilné, Korcsog Gézáné, Brandesz Böske, Brandesz Dezsőné, Mairovitz Imréné, Giofu mérnökne, Nichitia kisasszony, Economu Hortensia, dr. Kell Józsefné, Demeter Gyuláné, Brasch Elemérné, Mäier Her-

manné, Fringhian Edwardné, Institoris Margit, dr. Széll Lajosné, Nicolin Irén, Kelemen Józsefné, dr. Sárbu Györgyné, Kelemen Józsefné, Kormis Magda, Lazat Annuska, Imbuzeanu és Putici kisasszonyok, Balteanu Eugenia, Popescu Mária, Apostol Constanta, Rodeanu Mária, Rodeanu Karolina, Tauszk Jenőné, Ardelean Lya, Doslean Aurelia, Popescu Elisa, Doslean Vasulné, Dragan mérnökne, Pászty Ily (Petrozsény), Cuzman Miklósné, Dániel Magda, Stanoiev Andrásné, Stanoiev Olga, Stanoiev Kató, Eisikovits Ella, Eisikovits Irén, dr. Cotioiu Romulusné, Matusik Juci, Sebes Ily, Mosoiu Ida, Giurghu őrnagyé, dr. Romonteanu Coriolanné, Székely Andorné, Székely Klári, Halmos Dezsőné, Boerescu generalisné (Bucuresti).

A megjelent urak névsora

Az aradi társadalom ismert tagjai közül a bálon ott látjuk a következőket: dr. Serbanu György, dr. Radu Cornel, Nasta Viktor, Kleinhändler Ábris, Domán Sándor, ifj. Domán Sándor, Domán János, Mateescu István, dr. Weil Károly, dr. Széll Lajos, dr. Lázár Ágoston, dr. Botis Tivadar, Dániel Péter, Seracu János kamarai titkár, dr. Botis Aurél, Vigyázó László, dr. Löcs Rezső, gróf Porcia Lajos, Trimbitioni Traian iparfelügyelő, dr. Lakatos Ottó plébános, dr. Dante Gherman, Kemény György, Adler Tibor, dr. Parecz Béla, Purgly László, báró Andrányi Lajos, báró Neuman Ede, báró Neuman Ferenc, Fringhian Eduard, Rappaport Miksa, Stauber József, dr. Stauber János, Jellinek József, Kepes József, dr. Cotioiu Romulus, Piso János, dr. Lukács Jenő, dr. Goldzieher Albert, báró Neuman Károly, dr. Szalay Vilmos, Fodor Gyula, dr. Ungár Ede, Manole Sándor, Alföldy Pál, Tauszk Jenő, Serbanescu István, Butoiescu György, Vass Barnabás, Ionanovici Jenő kap., Riscutia Moise alezredes, Constantinescu ezredes, Senciu Péter törv. elnök, dr. Sárbu György, dr. Zettel Lajos, dr. Mager Aurél, Giorgiuti Péter őrnagy, Ramonceanu Coriolan, Mitache Constantin őrnagy, Meheleanu Constantin brigadéros, Stein József, Ardelean Iustin, dr. Kell József, Juhász Gábor, dr. Moga Romulus, dr. Müller Vendel, Schwartz Gusztáv, dr. Vörös László, dr. Somló Armin, Cotofeanu N. őrnagy, dr. Gregorovici István, dr. Zubor Imre, dr. Fair Demeter, Szentgyörgyi Ferenc, Topciu bíró, dr. Luttwák Manó, Heim Sándor, Mitulescu ezredes, Giofu mérnök, Ehrenwald László, Birnfeld Emil, Ispravnice Sever, Takácsy Miklós, Petrovan őrnagy, dr. Székely László és Steiner Jenő.

A Városházi Bál kedves meglepetései

A pompás dzsessz repertoárja szerint a modern szalontáncok váltották egymást a báli nagyteremben. A Blues, a népszerűség felé veszedelmes tempóval rokozó Rumba, a lány argentinai Tangó, az andalító Walzer táncaktusai váltakozva követték egymást. Pontosan éjfélkor vették kezdetüket a báli rendezőség meglepetéseinek gazdag szériái. Dán Oszkárné bejelentette, hogy megkezdődik a városházi bál „eljegyzési tombolája“. A hölgyek, akik a tombolabizottság elnöknőjénél feliratkoztak, egy-egy számmal ellátott kártyát kaptak, az urak viszont egy-egy emléktárgyat nyertek el, amelyet ünnepélyes külsőségek közt nyújtottak át a tombolán kisorsolt tárgyuknak. Sok kedves, derűs és humoros epizód játszódott le az eljegyzési tombola játéka során, mivel az uraknak különböző feltételeket kellett vállalnia. Igy: 1. a legnagyobb tisztelettel és figyelemmel kellett viseltetniük hölgyeik iránt; 2. párjukat meg kellett hívniük a szupéra és a büffébe: ezzel szemben minden táncnál előjogot nyertek egy-egy fordulóra. Feltételként szerepelt, hogyha a szerencsés véletlen úgy hozza magával, hogy az összesorsolt párok egymás tetszését elnyerik, ugy a család értesítése mellett a kellemes kapcsolatot továbbra is fenntartható. Mindazok azonban, akik ilyen természetű kérelmet nyújtottak be a rendezőséghez, száz lejt fizettek a munkanélküliek számára.

A tango és valse táncverseny ugyancsak az éjfél órákban kezdődött. Izléses kiállítású kotillionok várták a diadalmas nyerőket. A táncverseny zsűrije a következő urakból és hölgyekből alakult meg: Serbanu György, dr. Lázár Ágostonné, Stauber József, Dán

Oszkárné, Kleinhändler Ábrissné, Mateescu István, Mateescu Istvánné, Domán Sándor, Barna Istvánné, U.Éghy Ghissa, Mitache őrnagy, dr. Moga Romulus és dr. Lázár Ágoston. A szebbnél-szebb táncok után a zsűri kihirdette az eredményt, amely szerint a tangó-versenyt a következő párok nyerték meg: Brankovits Éva—Avramescu Pipi, második: Aszlán Baba—dr. Botis Aurél, míg a harmadik pár báró Neuman Marika—Boerescu ezredes lett. A Vals-verseny eredménye: első lettek: báró Neuman Marika—Boerescu ezredes, a második: Brankovits Éva—Avramescu Pipi, míg a harmadik: Mairovitz Imréné—Weisz Dezső. A nyertesek gyönyörű érmekkel lettek jutalmazva. Amíg egyrészen a táncverseny zajlott, megindult a heves propaganda a Bálkirálynőválasztás frontjain is. Nagy érdeklődés nyilatkozott meg az „5 lejt 500 lejt!“ jelszavú sorsjáték iránt, de kétségkívül a hölgyek figyelmét leginkább az a kérdés foglalkoztatta, hogy kit válasszanak meg „Arad legszimpatikusabb férfiává?“

A Városházi Bál disztिंगvált közönsége a késő hajnali órákig maradt együtt. Mindenki, aki csak résztvevett ez emlékezetes táncmulatságon, egy kellemes est emléket és azt a jóleső tudatot vitte magával, hogy mindez a fény, meleg derű és mulatság végeredményben mégis csak azért varázsolta el Arad egy báli éjszakáját, hogy a szeretet melengető sugarát szerzhesse meg azok számára, akik erre önhibájukon kívül rászorultak. Arad uri társadalma egygyőzött ezen a báli éjszakán a jótékony könyörületesség nemes szellemében.

Az aradi rendőrség újból bevezette a nyomozást az eltűnt uriaszony felkutatására

Értesítést kaptak az összes csendőrsők — Nem lehetetlen, hogy Budapestre ment — Hozzá tartozói nagyfokú idegességével magyarázzák eltűnését

Általános érdeklődést váltott ki mai cikkünk, amelyben arról számoltunk be, hogy egy aradi főtisztviselő, Kopriva Vince felesége, Vízkereszt napján eltűnt és azóta nem jelentkezett.

A nyomozás egyébként most újult erővel megindult. A rendőrség ismételten megkereste a csendőrsőket, sőt most már érdeklődik az uriaszony iránt a temesmegyei csendőrsőknél is. Eltűnése előtt néhány nappal Kopriva Vincéné levelet kapott Budapesten élő fiától, hogy rendkívül rosszul megy a sora. Nem lehetetlen, hogy az érzékeny lelkű asszonyra ez annyira hatott, hogy arra az elhatározásra jutott, hogy átszökik a határon, mivel utlevele nem volt. Kérdéses azonban, hogy sikerült-e Budapestig eljutnia. Most ebben az irányban is kiterjesztette a rendőrség a nyomozást.

A rendőrség különben újabb kihallgatásokat eszközölt és ennek során sikerült megállapítani, hogy Kopriva Vincéné távozása előtt nem vezett össze édesanyjával és hogy ez nem lehetett oka végzetes elhatározásának. lelki depresszióját inkább az növelte, hogy egyetlen leányától hosszú ideje nem kapott levelet. A szerencsétlen férj, aki két hét óta semmi hírt sem kapott feleségétől, most szívzorongva várja, hátha az Aradi Közlöny felhívása nyomán sikerül eltűnt feleségének nyomára bukkannia és megállapítania azt, hogy tulajdonképpen mi történt vele.

Pantasztikus vádak A tárgyalás izgalmaiban bővelkedő mai napja — Feltűnéstkeltő tanuvallomások egy aradi fakereskedő ellen a Juhos-per felsorakoznak a vádlottak — A „kidobott” milliók kolozsvári főtárgyalásán „Juhosék tönkretételére egy homoszexuális trió szövetkezett”

Kolozsvárról jelentik: Tegnap kezdte meg a kolozsvári törvényszék az utóbbi évek egyik legbonyolultabb és egyben legnagyobb bünpénrénének, a Juhos-ügynek főtárgyalását. A szenzációs tárgyalást dr. Motoc törvényszéki tanácselnök vezeti, a vádat Coltescu ügyész, míg a védelmet több kiváló kolozsvári jogász látja el. A hatalmas bünyűgynek, mint erről az Aradi Közlöny már többször beszámolt, összesen 16 vádlottja van, akik között elsősorban is Weinberger és Weisz igazgatók, a temesvári Hermes Bank vezetői szerepelnek, akik a nagy Juhos-vagyon tönkretételében vezető szerepet játszottak. A két igazgató a mostani tárgyaláson sem jelent meg és ezért a bíróság elrendelte elővezetésüket. A tárgyaláson mindenekelőtt is a vádiratot olvasták fel, amely részletesen tárgyalja, hogy miképpen olvadt el a hatalmas Juhos-vagyon.

A főtárgyalásnak második napja délelőtt és, délután is izgalmas szenzációkat szolgáltatott a mindvégig zsúfolt tárgyalóterem közönségének. A délelőtti tárgyaláson dr. Varjassy Lajos, volt miniszter vádlott vallomása volt különösen érdekes, aki elmondotta, hogy a különböző ügyvédek és üzletfelek hogyan károsították meg közel 20 millió lejjel a Juhos-árva. Varjassy dr. után dr. Racsov Lehel táblabíró, a temesvári árvaszék volt elnökét hallgatta ki a törvényszék. Racsov ellen az volt a vád, hogy hivatalos minőségét nem töltötte be az árva érdekeinek megjelölésén és habár jól

tudhatta, hogy a vakmerő üzérkedések szerte-terjesztik a Juhos-vagyont, mégis engedélyt adott az ingatlan tranzakciókra.

Racsov táblabíró kihallgatása után a tárgyalást vezető dr. Motoc tanácselnök felfüggesztette a főtárgyalást és folytatását délután fél 5 órára tűzte ki. A délutáni tárgyaláson először dr. Conea volt igazságügyminiszteri vezérigazgatót hallgatták ki. Conea, aki hosszú éveken át az igazságügyminisztérium egyik legfőbb funkcionáriusa volt, kétségbeesett hangon mondomta el, hogy a Juhos-ügy miatt már négy éve fel van függesztve állásából és őt alaptalan gyamanak tette ki a vádhatározat, mert ő ártatlan.

A tárgyalás akkor kezdett igazán izgalmassá válni, amikor délután hat óra tájban dr. Cernovatens Aurel temesvári ügyvéd-vádlott kihallgatása kezdődött meg. Cernovatens mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy ártatlanul került a Juhos-ügybe. Elmondja, hogy Juhosék tönkretételére egy közismert és közmegegyezésben álló homoszexuális trió szövetkezett. Ennek a triónak tagjai Sándor László resicai papirkereskedő, a Berlinbe szökött Emanuel Emil nagykereskedő és egy aradi fakereskedő voltak. Először Sándor László került összeköttetésbe Juhosékkal, akiktől Müller Árpád révén tudta, hogy dúsgazdag emberek és a kereskedelmi ügyletekről fogalmuk sincs. Sándor László Müller Árpád közvetítésén utján egy erdőt vett Juhoséktól és kiállított egy értv

nyugtát, amely azt igazolja, hogy vételár fejében 2.700.000 lejt fizetett ki az özvegynek. A teremben valósággal felszisszent a hallgatóság, amikor kiderült, hogy az emberekben vakon megbízó Juhosné úgy írta alá a szerződést, hogy el sem olvasta és elsiklott a 2.700.000 lej átvételéről szóló pont felett, amely lehetővé tette, hogy Sándor László teljesen ingyen jusson hozzá a nagyértékű erdőhöz. Sándor László szerencsés példáján felbuzdulva kapcsolódott be az üzletkebe Emanuel Emil és eladásra ajánlotta fel ötmillió értékű palotáját. Cernovatens elismételte a törvényszék előtt az Emanuel-féle házvétel már ismert részleteit és azt, hogyan szökött el a kereskedő.

A késő esti órákban került sor dr. Méral Gábor és dr. László Jenő velt árvaszéki ülnökök kihallgatására. Mind a két vádlott terhére azt hozzák fel a vádiratban, hogyha lelkiismeretesen teljesítették volna hivatalos kötelességüket, lehetetlen lett volna a Juhos-árva anyagi tönkretétele. A per folytatását hétfő reggel 9 órára tűzte ki a bíróság.

Az aradi mozik mai műsora

3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Ábrahám Pál nagyszerű operettje: VIKTÓRIA ÉS A HUSZÁRJA. Főszerepekben: Friedel Schuster, Gretl Theimer, Elsc Elster, Ivan Petrovich, Michael Bohnen és Verebes Ernő.

SELECT MOZGÓ: Premier. MALEK MINT CASANOVA. Elsőrangú németül beszélő vígjáték, melyben Buster Keaton (Malek) élete legjobb szerepét alakítja. A többi főszerepekben: Marion Lessing, Paul Morgan, Karla G. és Françoise Rosay.

GRADISTE MOZGÓ: Dr. SCHAEFFER NŐORVOS. Dráma. Főszereplők: Evelyn Holt, Petrovich Svetslav és Agnes Petersen. (Előadások: 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor.)

GAI MOZGÓ: EGY BOLONDOS ÉJSZAKA. Vígjáték. Főszerepekben Harry Liedtke. (Előadások: 4, 6 és 8 órakor.)

Fél 12 órai matinék:

CENTRAL MOZGÓ: TRADER HORN.

SELECT MOZGÓ: Vihar egy vízszőlőáron.

LOTERIA PE CLASE A STATULUI ROMÂN

1932. Március 1. és 15-ike között bocsátják ki eladásra a Román Állami Osztálysorsjegyek első részét az ország egész területén

30.000 sorsjegy
40.000 nyereménnyel

5 osztályra felosztva, 6 hónapi lejáratl

240.000.000 LEI

(Kétszáznegyvenmillió Lei)

A NYERTESEKNEK.

A világ összes állami sorsjátékai között a legolcsóbb lesz, amely ugyanakkor

A LEGNAGYOBB NYEREMÉNYEKHEZ JUTTAT!

Regia Publică Comercială a Loteriei
Privilegiată de Stat pe Clase

Directiunea Generală

Str. N. Bălcescu No. 34., București.

Amikor Liszt Ferenc Aradon járt

**Liszt érdekes aradi vonatkozásai — Három aradi koncertje —
Egykor kritika az „Aradi Hírdető”-ben — Liszt mint csodagyermek
— Hogyan születtek meg a román rapszodiák? —**

Liszt születésének 120-ik és aradi koncertjének 109-ik évfordulóján nagyszabású Liszt ünnepet rendez február 16-án a mostanában alakult aradi „Liszt Ferenc Zenekari Egyesület”. Ebből az alkalomból közöljük Szele Károly dr.-nak, az egyesület elnökének alábbi cikkét.

Most, hogy az egész világ Liszt Ferencet ünnepli, idézzük emlékezetünkbe Liszt aradi szerepléseit. Talán kevesen tudják, hogy Aradon három ízben is adott koncertet. Az elsőt 1823. év februárjában, tehát 109 évvel ezelőtt, amikor mint alig 12 éves csodagyermek ejtette bámulatba az aradi közönséget. Erről az első koncertjéről, sajnos, részleteket nem tudunk. Hogy nagy sikere volt sejtetni lehet az egykorú krónikás, a poétaalkü ifj. Vásárhelyi János ez alkalomra írt dicsőítő ódájából, amelyben elragadtatót stíriákban zengi a fiatal Liszt dicsőségét. Annál többet tudunk azonban második hangversenyéről, amikor már mint dicsőségnek zenitjén álló „zongorakirály” ejtette utba Aradot. Keleteurópai körútjának egyik állomása Arad is. 1846. nov. 8-a és 10-e a két koncert dátuma. Ifj. Somssich Andor Liszt-monografiája, de különösen az „Aradi Hírdető” 1846. nov. 14-i számában megjelent beszámoló, rendkívül érdekes részleteket közöl erről a két városunk történetében nevezetes napról. Somssich szerint Liszt a bámuló tömeg sorfala között, valóságos diadalmenetben vonult be a városba és a „Fehér Kereszt” vendéglőben szállt meg. Szállása előtt egész nap sűrű tömegben hullámozott a nép. Este felé az aradi dalegyület és a Schwarzenberg-ülánuusz ezred zenekara fáklyásmenetben vonult szerenádot adni ablakai elé. A koncerten pedig egetverő tombolással és félistennek kijáró hódolatokkal vette körül az elragadtatót közönség, miközben a karzatról papírlapokat dobáltak őt dicsőítő versekkel. Ime egy a sok közül:

*„Koszorút adott a világ
Te a világnak élveket
Mi meg, ha rajtuk állna
Egy életet adnánk Neked.*

Mikor Liszt erről értesült, a kíséretében volt főúrának azt mondta:

„Ugy értem e versből, hogy a kedves aradiak, ha rajtuk állna, nekem még egy életet adnának; én meg, ha két életet adnának is, mindkettőt a magyar hazának szentelném.”

Liszt Ferenc életveszedelemben forgott Aradon 1846-ban

— De most lássuk mit ír az „Aradi Hírdető” (nov. 7.) Mindegyik elől, a mai vezércikk helyén olvassuk a következő beharangozót: „Rendkívüli. E lapokban nem rég említett világhírű zongorakirály hazánkba Liszt Ferenc, ma váratik ide Temesvárról Erdély s más országoknak szándékolt utazásában és vasárnap, november 8-án déli 12 órakor hangversenyt adand a „Fehér Kereszt” fogadó nagytermében; mire műbarátok figyelmeztetnek. Döbben értesít a raglár.” (lakát) A beszámoló (nov. 14.) olyan érdekes dokumentum, hogy érdemes szóról-szóra leközlölni:

„Liszt Ferenc zongora-heros. Temesvárról jöve, mint e lapok előbbi számában tudattuk, november 7-én ideérkezte. Érdemes polgármesterünk, Liszt néhány tisztelői kíséretében Uj-aradon fogadá és a városi biztos s 4 városi huszárok előlovaglása közben fáklyákkal vezeté őket számára rendelt szalására a „Fehér Kereszt” fogadóba, hol számos várók által riadó „Éljen!” kiáltásokkal fogadták, de kinek kocsija a fogadóba hajtáskor úgy neki hajtja, hogy szinte a felfordulásnak leve áldozata, midőn annak rudja valósággal szétzúzótték, mi nem jó előjel lehetett ugyan, hanem „felix quem Dii favore!” 9 óra után fáklyásvonallal tisztelték meg, minél a cs. kir. herceg Schwarzenberg uhl. ezred zenéje en ordinaire muzsikála, de egy férfikar néhány éneket is dalola és midőn a megtisztelt körletétől kísérve az

énekesekekhez juta, egy magyar-köszöntés mondaték nékie. *Mindekképpen erre Liszt lakába mene, meglepé itt őtet a helybéli első cigányzenekar, néhány darabok játszásával, mire a megtisztelt külépvén, nékie az elsőhegedűs tisztelettel megcsókolván kezét, Liszt is ugyanennek homlokára ünnepléses csókot ada.*

Vasárnap, november 8-án, délben első hangversenyét adá Liszt a „Fehér Kereszt” fogadó zsufolt teli termében, és játszá: „Tell Vilmos” nyitánya; a „pisztráng” Schuberttől; „Hexameron” nagyszerű változatok; Bellini „Puritáni” dalmüből; „Mazurka” Chopintól; „Tarantella” Rossinitól; magyar dallamok; és Rákóczy indulóját.

Liszt játéka fölött itélmi akarni, felesleg volna, mivel ebben már mindenféle tehnikai tudományos kiejtésék használtattak. Játéka sokakat extasiába ejte és minden előadása rohamos tetszvényt idéze, költemények osztatának, valamint a karzatról is hintetének szét; a hangverseny végeztével pedig babérkoszoru nyújtaték nékie által. Mire való volt egyébiránt a versenytaromból a nap világát kizárni és ezt gyertyavilággal pótolni, nem tudható, hanem ez mégis Cagliostro-ra emlékeztetett.

November 10-én este második hangverseny adaték az említett teremben, egy jótékony intézet javára. Ebben játszá: Adante „Lucia di Lammermoorból”; Ábránd a „Norma” című dalmüből; magyar dallamok; „Ave Mária” a „rémkirály” és Ábrándot az Ördög Róbert című dalmű felett (pokolkeringő.)

Liszt mindennap más asztalhoz vala hivatalos és egy helyt udvariaságból néhány kótát jegyezván a házi jelzőnek, melyet aranyba fog lalni szándék.

A pénzügyigazgatóság megállapította a

A januárhavi bonokat nyugdíjkifizetések sorrendjét nem szabad kitölteni, csak aláírni — Életbenléti igazolvány nélkül nem fizetnek — Mintegy negyven

százalékos a csökkentés

Az aradi pénzügyigazgatóság a leérkezett miniszteri rendelet alapján 3 millió 750.000 lejt irányzott elő az aradi és aradmegyei nyugdíjasok januári illetményeinek folyósítására. A pénzügyigazgatóság nyugdíjigosztálya ezzel kapcsolatban ma állította össze a nyugdíjkifizetések sorrendjét, amely a következő: január 25-én A. B. C. 26-án: D. E. F. G. 27-én H. I. K. 28-án: L. M. N. O. 29-én: P. R. S. Sch 30-án: T. U. V. W. Z. Zs. Ezzel kapcsolatban a pénzügyigazgatóság felhívja a nyugdíjasokat, hogy január havi bonját *senki se állítsa ki, csupán írja alá és hozza magával a rendőrség által kiállított életbenléti bizonyítványt.* A pénzügyigazgatóság egyben felkéri a nyugdíjasokat, hogy illetményeik felvételére csakis a fentjelzett napokon jöjjenek, amiközben neveik kezdbelüli kerülnek sorra, mert a számfelteség a nyugdíjredukciókkal kapcsolatos új kalkulációkkal huzamosabb idő alatt tudja elvégezni a számfeltesői munkálatokat.

Életbenléti igazolvány nélkül a nyugdíjat a pénztár senki részére sem folyósítja. Egyben a pénzügyigazgatóság figyelmezteti a nyugdíjasokat, akiket a román törvények szerint nyugdíjaztak 1922 április után és 1925 október 1. előtt vagy 1925 október 1. után és alapnyugdíjuk 170, illetve 200 lejnél magasabb, annak a hivatalnak főnökségétől, a hol szolgálatot teljesítettek, igazolványt kötelesek kérni, hogy 1932-ben a rangjuknak megfelelő fokozatban lévő tisztviselők milyen fizetést kapnak. *Ez az igazolvány azonban csak a február havi nyugdíjkifizetésekhez esedékes.*

A nyugdíjigosztály figyelmezteti a nyugdíjasokat, hogy akik a hétfőtől kezdve megállapított napokon nyugdíjaikért *nem jelent-*

1932. február

6

Iparos-bál!

Mi nem maradánk hátra a fő- és tartományi városok lelkesedéseiben, sőt mi több, mi felülmutunk talán sok másokat, mert Liszt itt-lete buzgó tisztelői által röpiratban fog örökíttetni és Liszt aztán lelkesedésünkkel s nálunk sikeres aratásával megelőgedhet! — eddig az érdekes beszámoló.

A zongora fejedelme és a „delnők”

Liszt közismert jótékonyására jellemző, hogy a hangverseny egész jövedelmét 550 forintot, ami nagy összeg volt, jótékonycéllra adományozta. Különben rövid ittléte alatt a női sziveket is alaposan meghódította, úgy hogy a szép asszonyairól már akkor is híres Arad egyik „delnő”-je azt mondta róla, hogy „nem csak a zongora, hanem a lovagok utól nem érhető szuerej-je”. Aradról Lugosra ment, majd Erdély nagyobb városai és a Regát következtek. Jassiban történt Liszttel egy említésre méltó epizód. Betérve egy ottani kávéházba feltűnt neki egy egyszerű parasztember — bizonyos Barbu, akit a nép „lautár” — lantos néven ismert — nagyszerű játéka. Ez a kottát solia sem látott naturalista istenáldotta tehetség volt. A mester sokáig gyönyörködött a szép népi zenében (talán itt fogamzóttak meg benne a nemrég felfedezett román-rapszodia motívumai), majd elvette Barbu hegedűjét és eljátszotta egy igen nehéz saját kompozícióját, amit aztán Liszt és a jelenlevők legnagyobb csodálatára Barbu hangról-hangra precízen elismételt.

keznek, január havi illetményeiket csak akkor kaphatják meg, amiközben az 1931 évről elmaradt illetményeket folyósítják. A most folyó nyugdíjkifizetések megkönnyítéséhez minden nyugdíjas tartozik nyugdíjazási okmányát is bemutatni.

A nyugdíjilletmények kiszámításánál már a kormány által közölt alacsonyabb kulcs szerint állapítják meg az illetményeket, amely körülbelül 40 százalékos reduciónak felel meg. További intézkedésig a nyugdíjigosztály csak a folyó évi, januári illetményeket számfeltesíti és folyósíthatja.

Itt írjuk meg, hogy Zamfir Bratescu pénzügyi alminiszter Bucurestiben kijelentette, hogy a nyugdíjkifizetések mindenütt, az egész országban rendben folynak és a jövő hét végéig teljes lebonyolítást nyernek.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendel.

Az előfizetést csak 1932. február hó 1-től számítjuk.

Agabecov volt szovjettábornok leleplezi a G. P. U. titkait

Ahonnán a Constanzában elfogott terroristák elindultak — A rejtélyes S. O. osztály — Miért üldözik Agabecov tábornokot — A Cseka embere megjelenik Agabecov tábornok előtt, hogy meggyilkolja

A tábornok fellünetteltő nyilatkozata az orosz helyzetről

A világsajtó érdeklődésének középpontjában az az Agabecov nevű egykori szovjet tábornok áll, akinek személye körül most a Constantában leleplezett szovjet-szervezet eseményei bonyolódnak. Agabecov tábornok valamikor a Cseka, a későbbi GPU szolgálatában állott és Oroszországból azért kellett távoznia, mert nagyon is sokat tudott a GPU titkaiból. Vagy talán helyesebben mondva azért, mert ezeket a titkokat egy könyvben Oroszországban nyilvánosságra hozta. Ebben a maga nemében szenzációs és páriát ritkító műben leleplezi a GPU működését, valamint a híres szovjet kémszervezetek összes titkait. Agabecov tábornok érdekesítő könyvéből az alábbi részleteket áll módunkban közölni:

A GPU központi igazgatósága Moszkvában van és az egész Lubianca kerületet foglalja el. A központi igazgatóság hivatalnokainak száma 2500, ezek közül mintegy 1500 kommunista, míg a többi pártonkívüli, ezek azonban csak alsóbb funkciókat látnak el. A GPU vezetői a központi igazgatóságot 14 alosztályra osztották. A központi igazgatóság élén Mensinszki áll, akinek két segitő társa van, Jagoda és Messing személyében. A GPU tulajdonképeni vezetését Jagoda látja el, aki kulturálatlan, de amellett rendkívül ügyes és fürge ember. Egyben azonban nagyon költséges is és híres azokról a mulatozásokról, amelyeket rendez.

Egy hatalmas szervezet működése

A GPU egyik alosztálya, amelyet Messing vezet, a szállodák, színházak, vendéglők ellenőrzésével foglalkozik, ugyanakkor pedig ellenőrzi a külföldi követségek levelezését is. Külön csoport tevékenykedik a Balti-államok, a keleti államok, valamint Anglia és Amerika kémszervezeteinek elhárításával. Az S. O. jelzésű osztály a kommunizmus belső ellenségeit igyekszik leleplezni, a gazdasági osztály a gyárakban és kereskedelmi vállalatoknál végzi a titkos szolgálatot. Az információs osztály a lakosság hangulatát kémleli ki és megrostálja a lakosság levelezését, valamint az irodalmi műveket is. Az úgynevezett „külön osztály” a vörös hadseregben uralkodó szellemet tartja állandó figyelemmel. A „speciális osztály” pedig beavatottak előtt a szovjet állam titkait őrzik, valamint azt a sifire-t, amellyel a GPU tagjai egymás között írásban közlekednek. A központi igazgatóság mellett az osztályoknak egyik legérdekesebbike a hamisítványok osztálya, ahol a legkülönbözőbb utleveleket, igazolványokat és bizonyítványokat hamisítják, a legteljesebb precizitással. Ennek az osztálynak egy Bochii nevű ember a vezetője, aki 1919—20-ban a szovjet turkesztáni megbízottja volt. Ennek az osztálynak válogatott és teljesen megbízható tagjai vannak és éppen ezért nagyon precizen működik.

Külön figyelmet érdemel a GPU külügyi osztálya. A szovjet minden külföldi követsége mellett működik ennek az osztálynak két embere. Ezek rendszeren mint a követség segédtitkárai szerepelnek, de nem egyszer kereskedelmi szolgálat mellett is nyerne beosztást. A GPU külügyi osztályának a következő dolgok elvégzése a kötelessége: politikai és gazdasági jellegű információk beszerzése, olyan dokumentumok megszerzése, amelyek a szovjet szempontjából értékkel bírnak, azoknak a kémeknek a leleplezése, akiket a külföld a szovjetbe küld, az emigránsok életének felügyelete.

az emigránsok mozgalmainak lehetetlenre való tétele. Ugyanakkor ellenőrizni kell a szovjet külképviselteinek működését is.

Ezeket a félhivatalos külföldi képviselőket kivül, akik hivatalos állások leple alatt működnek, a GPU-nak a külföldön egy úgynevezett „illegális” fióktérménye is van, melynek alkalmazottai hamis néven, hamis utlevelekkel járnak-kelenek a külföldön. Ezek az „illegális” megbízottak különleges bizalomnak és különleges jogoknak örvendenek. Ezeknek kétféle kötelességük van: 1. hogy minél jobban elhelyezkedjenek a szoban lévő országban. 2. hogy olyan helyzetet teremtsenek maguknak, amely megengedi, hogy a szovjet hivatalos képviselőinek kiutasítása után is folytathassák működésüket. Az „illegális” megbízottakat csak mintegy két éve küldik ki külföldre. Ezek főleg a keleti országokban: Perzsiában, Törökországban, Afganisztánban, Irakban és Kínában működnek, ahol kilátás volt arra, hogy fegyveres összetűzésre kerül a sor.

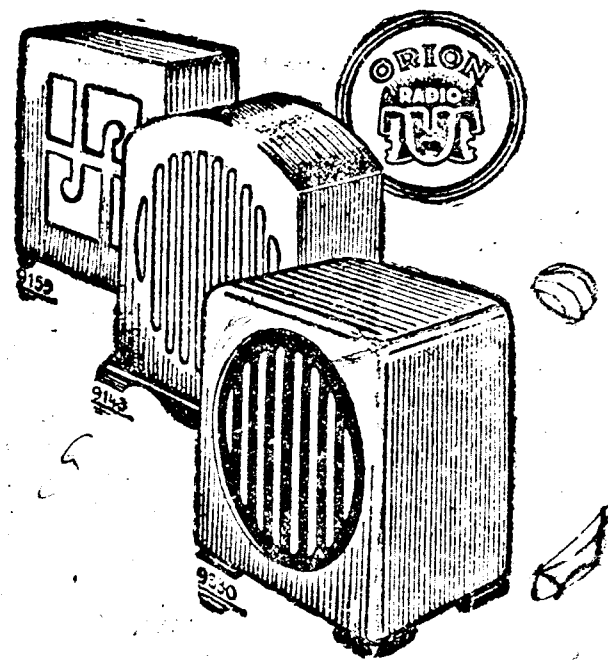
Akit a szovjet halálraítélt

Van még a GPU-nak egy fontos osztálya, amely az elfogatásokat intézi. A GPU börtönét megerősített őrség őrzik és a börtön udvarára még a GPU tisztviselőinek is csak különleges engedéllyel szabad bemenniük. Agabecov például az alatt a hosszú idő alatt, amíg a GPU vezető személyisége volt, nem látott az udvaron egyszer sem valamely foglyot. A moszkvai központ mintájára szervezték meg a GPU fiókjait is.

A leleplezett emberrablók ügyében egyébként a nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik tovább. A rendőrség és a sziguranca munkája most arra terjeszkedik ki, hogy az internacionális bünszövetkezet Romániában élő összes tagjait letartóztassák, és az egész rejtélyes bűnygyre fényt derítsenek. Mint ismeretes, a Filoméla hajónak teljes személyzetét, amely körülbelül 25 emberből áll a kapitánnyal együtt letartóztatták és mint megállapították, valamennyien a GPU szolgálatában állanak. Kihallgatásuk jelenleg még folyik, azonban a rendőrség meglehetősen elzárkózik az információk adásától és ennek tudható be azután az a körülmény, hogy ugy Bucurestiben, mint Constantában a legfantasztikusabb hírek kerültek forgalomba.

A mostani meghiusult rablási kísérlet főhőse Arutunov (Agabecov) kihallgatása során elmondotta, hogy két hónappal ezelőtt kísérleték meg ellene az első merényletet. Az volt a Szovjetnek első megtorló lépése vele szemben, amely szerencsére épp úgy, mint a jelenlegi, kudarcra végződött. A Szovjet egy orosz emberrel akarta őt meggyilkoltatni, aki annak idején, amikor Arutunov Turkesztánban tartózkodott, az ő szolgálatába állott.

Ez az orosz ember a cárizmus bukása után a GPU szolgálatába lépett és félévvel ezelőtt megbízást kapott a Szovjettől Arutunov meggyilkolására. Brüsszelbe utazott, közben azonban Arutunov bizalmas értesítést kapott, hogy életére törnek. Arutunov erre való tekintettel állandóan két jóbarátját lakásán tartotta. Egy napon megjelent a Cseka embere, azzal a szándékkal, hogy a gyilkosságot végrehajtsa. Amikor azonban belépett Arutunov szobájába, ez a következőkkel fogadta:

Hiába van Önnek

a világ legjobb rádiókészüléke a birtokában, ha nincsen egy tökéletes hangszórója.

Az ORION hangszórók bő választéka alkalmazkodik mindenki zsebéhez és az

név garantálja azt, hogy a mi hangszórónk elválaszthatatlan barátja lesz Önnek a hosszú téli estéken.

— Nézd, kedves barátom, nagyon jól tudom, azért jöttél, hogy meggyilkoljál. Csak azt kérdezem tőled, láttad-e azt a két embert, aki az előszobában ül? Nos, abban a pillanatban, amikor te belém lösz, az a két barátom berrohan és egészen bizonyos, hogy te innen élve nem kerülsz ki.

A merénylő ekkor, egy-két pillanatnyi gondolkodás után a következőket válaszolta:

— Igazad van, különben is már meggondoltam magam. Inkább megtartom magamnak azt a kétezer dollárt, amit jutalomképpen kaptam azért, hogy téged meggyilkoljalak. Ezek után nem tehetek mást, minthogy én is itt maradok Brüsszelben.

Arutunov azóta jóbarátságban élt azzal az emberrel, akit a Cseka azért küldött hozzá, hogy eltegye láb alól. Az esetet követő napon azután az egyik ottani napilapban egy nyílt levelet intézett a Szovjethez, amelyben megírta, hogy az ellene tervezett merényletet nem hajtották végre.

Bécsi kommunisták szerepe

A Curenui munkatársa beszélgetést folytatott Arunovval (írói álnéven Agabecov.) A GPU volt ügynöke kijelentette az újságíró előtt, hogy nem szokott sokat beszélni, de olyan lármát csaptak körülötte, hogy nem zárkozhaj el a nyilatkozat előtt. Ami Trozskijt illeti, Oroszországban harc folyik a trozskijizmus és a sztalinizmus között és ez a harc előbb-utóbb Trozskij igazát fogja bebizonyítani. Nyilatkozata további során hangoztatta, hogy Oroszországból való emigrálásának oka Sztalin tiranizmusa volt. Az igazi kommunizmus nem ismerheti el a zsarnokságot. Sztalin Trozskij mondása szerint kiváló közepszerűség, aki korbáccsal, intrikákkal akar kormányon maradni. Tudja, hogy továbbra is üldözni fogják és uton-utóellen leselkednek rá, de nem fél sem a küzdelemtől, sem a haláltól.

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Journal a bucuresti-i rendőrkveszturáival folytatott telefonbeszélgetés alapján azt írja, hogy a bucuresti-i rendőrség megállapította hogy a constantai emberrablási kísérlet tettesei és a bécsi kommunisták között szoros kapcsolatok állnak fenn. A lap még megállapítja, hogy a bécsi rendőrségnek semmi tudomása sincs arról, hogy a bécsi kommunistáknak bármilyen összeköttetése lenne a constantai üggyel.

BUDAPESTEN ESPLANADE SZALLODA

Zsigmond-utca 38-40.

(A Lukács-fürdővel szemben.)

Szobák 3 pengőtől kezdve.

Szoba teljes ellátással 7 pengőtől. Lift, központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, fürdőszoba, izletes magyar konyha. Étkezés tetszés szerinti időben. Huzamosabb tartózkodásnál árkedvezmény.

HIREK

Milyen a mintaférj?

A mai világban, amelynek alapelve a verseny, egészen különböző versenyeket szoktak kiírni és valamennyire akadnak pályázók. Vannak versenyek, amelyek arra a kérdésre adnak felvilágosítást, hogy ki egy város, egy ország, esetleg világegyetem legszebb nője? Vannak tréfás, humoros versenyek: ki tud legtovább egy fa tetején ülni? A napokban szelid, jámbor, családias versenyt tartottak Csikágóban. Azt a kérdést kellett eldönteni, ki a város legjobb férje? A verseny eredményeképpen ezt a címet egy M. Mannostand nevű uriember kapta meg. Ez a mintaférj egyesíti magában mindazokat a tulajdonságokat, amelyeket a nők egy jó férjtől megkövetelnek. És mit követelnek az amerikai nők egy jó férjtől? Összesen nyolc tulajdonságot.

1. Reggel mindig jó hangulatban van.
2. Pontosan jelenik meg az étkezésnél.
3. Nem szól bele a háztartás vezetésébe.
4. Az a nézete, hogy a felesége jobban főz, mint az édesanyja.
5. Nem kicsinyes és nagyon békés természetű.
6. Jobban szeret otthon ülni, mint a klubban kártyázni.
7. Társaságban nagyon szeretetreméltó.
8. Nagy szakértője a női szépségnek és persze a saját feleségét tartja a legszebb nőnek.

Aki érez magában önbizalmat, próbálja meg ezt a mintaképet követni.

IDŐPROGNÓZIS. Lényeges változás nem várható.

A Kolozsvári egyetem rektorátusa felhívást bocsátott ki, amely szerint mindazok, akik 1931 november 7-ig az egyetem jogi, államtudományi és bölcsészeti karán doktorátust tettek, hogy haladéktalanul nyújtsák be promoválási igazolványukat, mivel ezek semmi esetre sem szolgálnak a doktori cím igazolásához. A címzettek ennek ellenében személyesen, vagy megfelelően igazolt megbízottjuk révén átvehetik doktori oklevelüket, amit indokolt esetben posta útján is elküldenek. Az 1925 májusa előtti doktoráltak nem kötelesek beszolgáltatni ideiglenes bizonyítványukat. A felhívás egyben közli, hogy az 1931 november 7-ike előtti ideiglenes igazolványok érvénytelenek.

Bárhol megjelent vagy hirdetett könyvet

SANDOR FERENC-nél keressék.

Magyar festők kiállítása Rómában. Rómából jelentik: Ma délelőtti ünnepélyes keretek között megnyílt a kiállítási palotában a magyar festők kiállítása. Az ünnepi megnyitón részt vett az olasz közoktatásügyi miniszter, Hory András quirinali magyar követ, valamint dr. Gerevics Tibor egyetemi tanár, a római magyar akadémia igazgatója is. Szép számban vettek részt magyar és olasz festők, azonkívül a római magyar kolónia igen sok tagja jelent meg a kiállításon. A római kiállítási palota magyar festő-kiállításán a magyar festőművészet remekait, 20 nagynevű magyar festő művét mutatják be.

Rendet teremtek

adminisztrációban és üzleti könyvekben, szervezek, racionalizációk, elnökök, magyar, német román levélzéseit, társas alkalmazásait, adómérleget, legnehezebb irodalmi munkáit. Vevőit megátogatom, üzleteket szemlélő, otthonra is vállalkozó munkát rendkívül olcsón, havi átalányért vagy áradijért, Csikágó Köztársaságában. 288

Vallott a Grivitel-uti gyilkos. Bucurestiből jelentik: A Calea Grivitein történt kétfős rablógyilkosság gyanúsítottja: Serbanu Gogu mészáros, Serbanu nagyvágó öccse bevallotta, hogy a bűntényt ő követte el Padurescu Andrei nevű szolgájával együtt. Vallomása során kijelentette, hogy csak rabolni akart, de miután Constantinescu asszony ellenállást kísérelt meg, dühében úgy őt, mint leányát meggyilkolta.

Éltető erő, egészség az Ovomaltine.

Hétfőn kezdik meg négyezer aradi és aradmegyei iparos és kereskedő adójának megállapítását

Osszeállították az adókivető bizottságot — Három évre érvényes a megállapított adó

A pénzügyminiszteri rendelet alapján, — mint arról mai számunkban részletesen beszámoltunk, — az aradi pénzügyigazgatóság most fejezte be a kisiparosok és kiskereskedők három évre terjedő adókivetési munkálatainak, az úgynevezett patenta fixa-nak előkészítését. Az egyes adóhivatalok pontos kimutatást készítettek az adókönyvek alapján arról, hogy Aradon és Aradmegyében hány kisiparos és kiskereskedő tartozik a törvény rendelkezései alá és a jelentést most nyújtották be a pénzügyigazgatóhoz, mint aki a patenta fixa adókivető bizottságának tagja, a pénzügyminiszter képviselője. A jelentés szerint, Aradon és Aradmegyében körülbelül 4000 kisiparos és kiskereskedő van, akiknek adóit ennek

a törvénynek alapján állapítják meg. Ugyancsak a jelentés szerint, 1200 azoknak az iparosoknak és kereskedőknek a száma Aradon, és Aradmegyében, akiknek évi jövedelmé meghaladja a 150.000 lejt, míg a részvénytársaságok száma körülbelül 400-ra tehető. Aradon és a megyében működő szövetkezetek szintén a patenta fixa törvény rendelkezései alá esnek, kivételt képeznek abban az esetben, hogyha jövedelmük a 150.000 lejt túlhaladja. A bizottságban az aradi törvényszék részéről részt vesz Hargot törvényszéki főelnök, valamint Caba Gyula pénzügyigazgató, azonkívül az aradi kereskedelmi és iparkamara egy kiküldöttje. A bizottság hétfőn délután 4 órakor kezd meg működését az aradi pénzügyigazgatóságon.

A vádtanács megerősítette Aradi Viktor fogvatartását. Bucurestiből jelentik: A törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott a kémkedés miatt haditörvényszék elé állított Aradi Viktor ügyével, akit a katonai hatóság a polgári bírósághoz küldött át. A vádtanács helyt adott az ügyészség kérelmének és megerősítette Aradi Viktor és társának, Helbert Silbernek fogvatartását.

Megkezdődött a
maradék és leltári
elárusítás
RUTTKAY & BOTYE főhőrnemű-
cégnél.

Eljegyzés, Stern Zsigmond, a Stern Zsigmond és Tsa-cég beltagja és Polák Kató, Arad-Gáj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Wild Endre dr. előadása a Minorita Kulturházban. Arad katolikus társadalmi előtt élénk emlékeztetben van még dr. Wild Endre minorita-kulturházi igazgató nagykonceptiójú előadásorozata, amelynek során a huszadik század természettudományi felfedezéseit vezette végig hallgatóit. Ezt az előadásorozatot most — a nagyszámú hallgatóság köréből megnyilvánult kívánságnak eleget téve — egy újabb előadásorozat bevezetésével folytatja. A bevezető előadást hétfőn, 25-én este 7 órakor és folytatólagosan, minden hétfői napon este 7 órakor a Minorita Kulturház nagytermében tartja meg előadását. Az előadásorozat tárgya a huszadik század természettudományi felfedezései az anyagi világban, az élet birodalmában és a csillagos égen, melyeknek megoldását a bölcsélet adja meg.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, körvények, beadványok és nyomtatványok román szövegűsítését és fordítások hitelesítését osztály
Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

Letartóztatott zsaroló banda. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi csendőrség tegnap letartóztatta egy 4 tagú zsaroló bandát, amelynek vezetője egy Saint Omer nevű szélhámos volt és amely Ilfov-, valamint Vlasca megyék számos községében könyvvizsgálat ürügye alatt egytől ötezer lej erejéig terjedő pénzbírsággal sújtotta a keresztnárokat és kereskedőket. Az oltenitai csendőrség tetten érte a szélhámos bandát és letartóztatta.

Náthától mentesít: Anacot.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a hitvesgyilkos asszonyt. Szegedről jelentik: A kétszeresen halálraítélt Olajos Károlyné méregkeverő asszony bűnyűjével ma foglalkozott a szegedi ítélőtábla. Olajos Károlyné ugyanis lekvárba kevert arzenállal megmérgezte első férjét, Szabó Istvánt és ezután Olajos Károly gazdálkodóhoz ment feleségül. A szegedi ítélőtábla megváltoztatta a halálos ítéletet és a hitvesgyilkos asszonyt életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtotta. Az ügyész súlyosbírtatásért, míg a védő enyhítésért felelőszett.

Szöktetési ajánlat — tizennégyezer lejért

Osszeállították egy veszedelmes betörő bűnlajstromát.

Ismeretes, hogy az aradi állomási rendőrség Barbat Coriolán rendőrkapitány vezetésével három veszedelmes, nemzetközi betörőt fogott. A betörőket, névszerint Fléger Józsefet, Muh Pétert és Kling Imrét a temesvári ügyészségen őrzik. Barbat Coriolán közben az elfogottak bűnlajstromát állítja össze. Most érdekes adatok kerültek napvilágra az egyik elfogottról, Fléger Józsefről. Fléger a közelmultban Váradon tartózkodott, ahol egy fiatalembertől 14 ezer lejt csalt ki, hogy ezért az összegért átszökteti a magyar határon. Természetesen a pénzzel eltűnt és többé nem jelentkezett. Később visszatért és Schwartz Sámuel nevű utazótól egy tizezer lejt érő, ruháincaival telt bőröndöt lopott, amelyben négyezer lej készpénz is volt. Váradról való eltávozása alkalmával még kilopta egy Mendelsohn nevű soffőr összes iratait és négyszáz lejt tartalmazó pénztárcáját. Barbat Coriolán az újlag kiderített ügyeket közölte a temesvári ügyészséggel.

Szabadelábra helyezték dr. Adler Lászlót. Az aradi ügyészséghez és Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíróhoz ma kérvényt nyújtott be Adler László dr. nevében Pop Sándor dr. aradi ügyvéd, aki a kérelemben Adler László dr.-nak, akit annak idején a fekete-szesz-vizsgálat során őrizetbe vettek, szabadlábrahelyezését kérte. A kérelemben kifejtette, hogy a vizsgálat Adler László dr.-ral kapcsolatban teljes befejezést nyert, a delegált vizsgálóbíró megállapította, hogy további őrizetbentartására semmiféle ok nem forog fent, különben is megrongált egészségi állapota indokolta teszi a kérelem teljesítését. Vulpe Constantin főügyész és Mandru dr. ügyész magukéva tették és hozzájárultak Adler László dr. szabadlábrahelyezéséhez, aki a mai nap folyamán már szabadlábra is került.

Négy évi fegyházra ítélték egy ügyvédjelöltet. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék Klein Imre dr. volt ügyvédjelöltet 127 rendbeli csalás miatt négy évi fegyházra ítélte.

Gyomor-, bé- és anyagcserebetegségeknek a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen illő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Osszenőtt ikrek születtek. Londonból jelentik: Dél-Afrikában, Durban községben egy hindu nő osszenött ikreket szült. Az ikrek a hasuktól a nyakukig vannak összenöve, két fejük és két pár végtagjuk van. Az orvosok véleménye szerint az osszenőtt ikrek életképesek.

Hitler és Starhemberg herceg tárgyalásai

A jelenlegi vezetők távozását követeli Hitler — A Heimwehr közös akcióra készül a „nácikkal“

Münchenből jelentik: Hitler Adolf, a német nemzeti szociálisták vezére, ma hat ezer főnyi közönség jelenlétében előadást tartott Németországról. Előadása során azt fejtette, hogy azok a férfiak, akik eddig vezették Németországot, nem vehetnek részt a talpraállítás keresztülvételében. A nemzeti szociálistáknak egyetlen követelésük van: ezek a felettelen emberek adják át a hatalmat a nemzeti szociálistáknak.

Bécsből jelentik: Starhemberg herceg, az osztrák Heimwehr vezére, Berlinbe utazott. Starhemberg herceg utazásának célja, hogy Hitlerrel érintkezésbe lépjen.

— Továbbra is letartóztatásban maradnak Csiky Alexandrina gyilkosai. Az aradi törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott Patras Simion és két fiának, Todornak és Mihálynak ügyével, akiket a Seprős községben elkövetett gyilkosság miatt helyeztek letartóztatásba, amelynek áldozata, — mint ismeretes, — Csiky Alexandrina földbirtokosnő volt. A letartóztatásban lévő három gyanúsított az aradi törvényszék vádtanácsának határozata ellen, felfolyamodással élt a temesvári Táblához, amelynek vádtanácsa most foglalkozott ügyükkel és a nyomozás által produkált adatok alapján, további fogvatartásukat rendelte el. A törvényszék vádtanácsa a mai tárgyaláson, figyelembe véve a táblai vádtanács döntését, Patras Simionnak és két fiának előzetes letartóztatását 30 nappal meghosszabbította. Ugyancsak ma került a vádtanács elé a sikasztás gyanúja miatt letartóztatásban lévő Z. J. aradi utazó ügye is, akinek vizsgálati fogságát a vádtanács további 30 nappal meghosszabbította.

Az aradi postai tisztviselők bálja

Jól sikerült mulatság a Központi szálló termeiben

A Központi szálló termeiben szombaton este rendezték meg az aradi postai tisztviselők jól sikerült bálját, amelynek tiszta jövedelmét a postai tisztviselők sportegyletének felszerelésére fordítják. Az estély sikeréért a rendezőséget illeti a teljes elismerés, amelynek névsorát a következőkben adjuk közre: Pop Victor, Joanovics Emil, Furnica Sándor, Puskás János, Barbu György, Stefanescu Coriolan, Codrean Mihály, Drecesin Cornel, Erdélyi Gyula, Mihut Demeter, Lupu Simon, Béres Lajos, Trimbíta Traian és Barbu Atanasie.

A bálon felállított sátrak iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, ahol olcsó pénzért, a legfinomabb ételeket és italokat szolgálták fel. A felszolgáló hölgyek névsorát az egyes sátrak szerint, a rendezőség a következőképpen bocsájtotta rendelkezésünkre:

Torta- és gyümölcs-sátor: Barbu Atanasie és Mihut Demeterné. Virsli-sátor: Stefanescu Coriolanné, Barbu Györgyné és Codrean Mihályné. Confetti- és cigaretta-sátor: Béres Lajosné és Mircu Péterné. Bor-sátor: Nagy László és Vancsa Tivadar.

A megjelent közönség a legjobb hangulatban együtt maradt a kora reggeli órákig, hogy azután egy kellemes béli éjszaka emlékével távozzon a postai tisztviselők estélyéről.

— Zavargásoktól tartanak Sevilleban. Madridból jelentik: Sevilleban zavargásoktól tartanak és ezért a város stratégiai pontjait katonaság szállta meg. A város felett géppuskás rennőlgépek keringenek. Eddig 40 kommunistát tartóztattak le.

Nincs szomorúság, bú és bánat!

— Öngyilkos temesvári urlasszony. Temesvárról jelentik: Özvegy Frohniusné, szül. Vietsmayer Margit temesvári uriaszony luminállal megmérgezte magát. Az öngyilkos uriaszonyt azonnal kezelés alá vették, azonban már nem lehetett rajta segíteni és ma délelőtt borzalmas kínok közt kiszenvedett. Végzetes tettét állítólag azért követte el, mert különféle pletykákat híreszteltek róla, s ennek következtében vőlegénye elhagyta.

Artin a legidálisabb olcsó hashajtó.

— Ghica külügyminiszter nyilatkozata a szerclésről. Párisból jelentik: Ghica román külügyminiszter, aki tegnap Párisba érkezett, a „Liberté“ munkatársának adott nyilatkozatában a szerclésről szólva, kijelentette, hogy az semmi estre sem hozhat meglepetéseket. Románia — fejezte be nyilatkozatát — szövetségeseivel és barátjaival halad karöltve tovább is.

Budapesti Bélyegtzáde
Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 7.
Legújabb árjegyzék 3 lej román használatilag postabélyeg ellenében, mely az első vásárlásnál levezetésbe hozható

— A tuberkulózisról tart német nyelvű film-előadást dr. Krausz József orvos: vasárnap d. u. fél 6 órakor a volt Kazinczy-utcai fiúiskola nagytermében. Az előadás nyilvános és ingyenes. Véndégeket szívesen lát a Német Kultúregylet.

Apai infelmek

— *Apa: — Külföldi tanulmányaid megkezdése előtt tiam azt a tanácsot adom: légy szerény és takarékos.*

— *Tudod apám, hogy a kettőt mindig összekapcsolom: szerény vagyok a takarékosságban és takarékos a szerénységben.*

— Koldus házaspárt állítottak elő, akiknek villájuk van. Budapestről jelentik: A magyar fővárosban az utóbbi napokban megtartott koldusrazzia során több mint 200 koldust állított elő a rendőrség. Valamennyiük ellen megindult az eljárás és 8—14 napi elzárásra ítélték őket. Az utóbbi időben mintegy 360 koldust állítottak elő, akik között egy jómódú házaspár is szerepelt. A házaspárnak villája van a vidéken, ezenkívül pedig több ezer pengős betétjük az egyik budapesti bankban.

— Február 2-án, kedden lesz az „Aradi Polgári Jótékony Nőegylet“ műsoros táncos-bálja.

— Az Aradi Borbély és Fodrászmeisterek Szindikátusa folyó hó 22-én este értekezletet tartott, hogy folyó évi február hó elsejével a kiszolgálási díjakat leszállítja.

Nincs belegség és nincs öregség,

— A bál szezon kimagasló eseményének ígérkezik a Menza Bál, amely az első jelmezes bál lesz az idei farsangban. A Menza Bál jövedelmét a Kolozsvári Zsidó Egyetemi Menza fenntartására fordítják és így mindenki, aki ezen a nagyszabású keretek között rendezendő bálon részt vesz, hozzájárul husz aradi és száz erdélyi diák magasabb iskoláztatásához. A bálát február 13-án rendezik a „Központi“ szálló összes helyiségében. Az idei Menza Bál rendkívül nagyszabásúnak és fényesnek ígérkezik és az eddigi előjelekből ítélve, felejthetetlen élményt jelent majd mindazoknak, akik megjelennek a jelmezesbálon. A közönség körében már is nagy érdeklődés nyilvánul meg az idei szezon első jelmezesbálja iránt. A rendezőség ezúton közli, hogy — bár az estély a jelmezes bál jellegével bír — estélyi ruhában is engedélyezik a megjelenést, csupán az álarc kötelező. A rendezőség a Menza Bállal a fővárosokban annyira közkedvelt redout-bálakat akarja bevezetni és miután a bálterembe csak meghívóval lehet belépni, ezúton felkéri mindazokat, akik valami tévedés folytán meghívót nem kaptak, hogy a meghívóik átvétele végett a rendezőségnek szíveskedjenek jelentkezni.

A Zsidó Diákmenza jelmezes álarcos bálja
február 13-án a Központban

A tűzhányók elpusztítottak egy délamerikai várost

Földrengés és lávaomlás borzalmas pusztításai

Londonból jelentik: Mexikóból, az angol fővárosba érkezett jelentések szerint a guatemalai vulkánok kitörése borzalmas katasztrófát idézett elő. A vulkánok működését heves és hosszantartó földrengés előzte meg. A földrengés következtében rengeteg ház fala megrepedt, több épület össze is dőlt. A tulajdonképpeni katasztrófa csak később következett be, amikor a vulkánokból kiömlő láva feltartóztatathatatlannul a közelben lévő Antigua városra zudult. A népes város teljesen elpusztult. Ugyancsak megsemmisült egy másik város is, amely pár kilométernyire fektűt Antiguától. A hamueső, amely a lávaömléssel együtt indult meg, kiterjedt a nikaraguai és mexikói határvidékekre is.

— Letartóztatták a Mednyánszky-képek hamisítóját. Budapestről jelentik: A rendőrség ma őrizetbe vették Szautner Lipót 42 éves festőművészt, aki tömegesen hamisította a Mednyánszky-képeket és azokat 30—50 pengős áron értékesítette. A festőművész kihallgatása során nagy nyomorával védekezett.

— A nemrég megtartott második Nefelejts-bál jövedelmét — a vezetőség határozata szerint — jótékony célra fordítja és abból az iparoscsaládok és a kereskedelmi alkalmazottak munkanélkülei számára fát fognak készíteni. A segélyre igényt tartók jelentkezzenek a Fűszerkiskereskedők Szindikátusának irodájában vasárnap 3—6-ig. Általános Takarékpénztár épület.

— Iparművészeti kérdés, amely mindenkit érdekel. Mihalik József „A zománcc“ című könyvében 140 oldalon, rengeteg ábrával, az iparművészet történetének adja rövid és tanulságos kivonatait. Az egyiptomi, a görög, a római, az ázsiai, az orosz és a magyar régi és modern iparművészetet 100 ábrával mutatja be. Küldjön be bélyegekből 30 lejt a Lepage könyvkereskedésnek, Kolozsvár és portómentesen kapja.

— Vadászok, puskaművesek és fegyverbarátok. Schneider Bernát „Önműködő kézi lőfegyverek“ címen 120 oldalas könyvecskében magyarázza a modern fegyverek szerkezetét és a lövés technikáját. Küldjön be bélyegekből Lepagehoz, Kolozsvár, 20 lejt és portómentesen kapja. Kérje az árszállítások jegyzékeit.

ha megnézi a MAYA operette!

— Akinck fáj a háta, követi a tanácsot és este olyan forró fürdőt vesz, amelyet csak elviselni képes, hogy az izmokat lazítsa és a porusokat megnyissa. Azután egy Sloan's Liniment-tel gyengén átítatott borogatást tesz a fájó testrészre és ágyba fekszik. Másnap reggelre fájdalmait mintha elfújták volna.

— Dr. Lakatos sanatóriuma, Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező, — külön szívóosztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetése alatt —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

— A Der Deutsche Rundfunk legújabb száma ismét színes és változatos tartalommal jelent meg. A világszerte ismert rádióújság képekkel illusztrált cikkeiben közli a legfrissebb eseményeket, ezenkívül pedig teljes heti nemzetközi rádióműsort is ad.

Küzd és harcol a magyar nyelvterület irógárdája

Az utódállamokban élő magyar írók és költők munkái — A meilözött erdélyi írók — Egyetlen erdélyi jutalmazottja sincs a Baumgarten-díjnak

Az Aradi Közlöny számára írta: SZÁNTÓ GYÖRGY

Az Aradi Közlöny múlt vasárnapi számában fel kellett mutatnom egy verset, mint az új magyar líra egyik stációját, amelyen megpihenhet az élet minden fáradt utasa. És most be kellene számolnom arról az egész költőgárdáról, melyet a Vajdaság kitermelt. De erről csak annyit, hogy a Vajdasági Írás két évfolyama és az újvidéki Reggeli Újság újévi Almanachja méltóan sorakoztatja fel reprezentatív verseikkel ezt a fiatal és erős gárdát, amelynek névsora álljon itt legalább: Adorján András, Bencz Boldizsár, Borsódi Ferenc, Czákó Tibor, Dudás Kálmán, F. Galambos Margit, Heinz Vilmos, Kovács Antal, Laták István.

Az újévkor megjelent Almanach novellisták erős fejlődéséről is hírt ad. Blazsek Ferenc, Borsódi Lajos, Börcsök Erzsébet, Cziráky Imre, Darvas Gábor, Faragó Imre, Farkas Geza, Karlócai Kristály István, Magister, Polacsi János, Szirmai Károly, Vértess, V. Károly.

A Vajdaság és Szlovénzkő

A regény is útjára indul a Vajdaságban. Az Erdélyi Helikon mintájára megalakult a Becskerek Közművelődési Egylet könyvkiadó osztálya is, amely egyelőre negyedévenként szándékozik egy bácskai földből kisariadt regényt adni az ottani magyarságnak. Hogy ez így elindult, így folytatódott, ide vezetett, elsősorban Csuka Zoltán, Szentteleky Kornél, Fekete Lajos és Gergely Boriska érdeme. Ezek a lelkes vezetők indultak újra meg újra előítélettel gyűjteni, nyomdával alkudozni, ifjú kezdőkkel levelezni, serkenő tehetségeket bátorítani, propagáló kritikával önbizalmat kelteni, végül minden haladózselemű vajdasági művészt egy táborba tömöríteni.

Csuka Zoltán és Fekete Lajos verseskötetei még teljesebb, még vérbőbb és plasztikusabb élményekké válnak akkor, ha nemcsak az önmagukkal folytatott harcban ismerjük meg ezt a két embert, de tudjuk azt is, hogyan teremtenek a semmiből mindig új meg új irodalmi organumokat, hogyan vették észre a bácskaival a híres bácskai föld termőerejét szel lemisség dolgában is. Szentteleky Kornél, a kitűnő szerkesztő, finomlelkű poéta és tartalmas esszéista nemrégiben az Erdélyi Szépművészeti Céh könyvsorozatában mutatkozott be mint regényíró Isola Bella című munkájában. Gergely Boriska pedig mimózelekké versei és a szeretet melegétől hevülő kritikái után nagy meglepetést hozott, amikor itt járt nálunk ezen a nyáron.

A mesemondó Boriska nem hétféjű sárkányokról mesél a magyar gyerekeknek, hanem Ady Endréről, Körösi Csoma Sándorról, Arany Jánostól, Fadrusról, Madáchról, Petőfiről, Zichy Mihályról, Munkácsiról és még vagy husz

világgraszáló magyar zseniről. Megdöbbenve és mélyen meghatva hallgattam ezeket a meséket. A leghimporosabb poézissal a legmegbízhatóbb adatok, a legdusabb meseszövevessel a legkomolyabb tanulmányok és tanúságok, amik magyar író magyar gyerekeknek adhat.

— Ennek száz példányban kellene minden magyar iskolában kézzől-kézre járnia! kiáltottam fel.

— És egy példányban sem jár, kéziratban van, felelte Gergely Boriska csendes szomorúsággal. Akadt egy kiadó Budapesten, de csak azzal a feltétellel adta volna ki, ha én kilincselek a miniszteriumban, hogy az iskolákba bevezessék.

A szlovénzkői magyar irodalomról eddig ugyanugy nem akartak tudomást venni Budapesten, mint a vajdaságról. Nem tudják, hogy Pozsonyban négy regényt jelentetett meg Paál Ferenc, akinek európai horizontu, ragyogó készségszerű és progresszív magyarságu írásairól az Erdélyi Helikonban emlékeztem meg több alkalommal. Nem akarják tudni, hogy Komáromban egy Földes Sándor nevű költő hozott ki két olyan verseskötetet és egy novellagyűjteményt, melynek minden sorában új dinamikus erők feszülnek, nem tudnak Egrv Viktorról, aki Nagyszombatban jelenteti meg színeken dúsz regényeit, Sebesi Ernőről, aki Eperjessen ír regényt, novellát, drámát, Fábry Zoltánról, aki a Kassa mellett Stószfürdőről küldözgeti harcos esztétikai, informatív és kritikai tanulmányait, Barta Lajosról, aki regényeiben, novelláiban egyre többet, egyre érettebbet ad, amelyet lapot és könyvkiadót teremtett a fiatal szlovénzkői magyar irodalom számára. Folytathatnám még a névsort, de nem teszem, mert a nevek viselőjének mindegyikéről csak külön tanulmányban emlékezhetnék meg érdemlegesen. A mostani heizetképről pedig csak annyit, hogy Szlovénzkőben pillanatnyilag minden csendes, mint a Sipka szorosban. A sok reményekre jogosító Sárlos mozgalom lapja megszűnt, az egyetlen szlovénzkői magyar könyvkiadó, a kassai Kazinczy Társulat sem működik, Barta Lajos könyvkiadó vállalkozása már évekkkel ezelőtt elakadt, végül a múlt év nyarán a marosvécsi Helikon mintájára összehívott írói alakulás, a Szentiványi Kuria sem mutatkozott életképesnek.

Harc a közöny ellen

Erdély magyar irodalma néhány hónapja ugyanolyan válságokkal küzd, mint a szlovénzkői. Folyóirataink egymásután hunytak ki, legutóbb a Pásztortűz. A még élő kettő is nagy válsággal küzd. Könyvkiadóról már alig lehet beszélni. Mégis, Erdély volt az egyetlen utódállamfront, amelyet akarva, nem akarva észre kellett vennie Budapestnek. Markovics Rodion, Tamási Áron, Nyírő József, Székely Mózes, Berde Mária, Kuncz Aladár, Pálffy Géza, Irén, Reményik Sándor és a sorok írójának regényei Budapestet verekedtek ki kiadói a maguk számára. Hunyadi Sándor és Lidig Ottó darabjai pedig nemcsak kasszasikert, de a komolyabb értékelést is kivívták. Az erdélyi irodalom, termőképesség divatos jelszavá hangosult Budapesten, most pedig lámpással keresik az új erdélyi drámát, amint az a színházgatók nyilatkozataiból kitűnik. Nos, ezeknek az igazgató uraknak tájékoztatásul felelem:

Az elmúlt év folyamán a kolozsvári magyar színház igazgatósága drámapályázatot hirdetett erdélyi írók részére. E pályázatra negyvenhét dráma érkezett be, amelynek még a kéziratait sem juttatták vissza, nemhogy a harmincezer lejes pályadíjról beszámoltak volna. Lehet, hogy ez a pályadíj nem is létezett. A zsüri tagjai közül azóta szegény Kuncz Dadi elhagyott bennünket örökre. Császár Károly lemondott. Itt intézek kérdést a többihez, mi lesz a harmincezer lejes, ami létezik vagy nem és mi a kéziratokkal, amelyeket mégsem illik sajtópapírosnak felhasználni? Hát ha használhat

nák a budapesti színházigazgatók egvéb célokra is?

Erdélyi drámai irodalom van tehát, annak ez az elvetélt pályázat ekes tanúbizonysága. De az erdélyi drámaíró képtelen pesti színházaknál adminisztrálni magát. Ha akad is igazgató, aki hónapok múltán véletlenül kézbeveszi a postán bekiüldött drámakéziratot, ott van mindig egy dramaturg vagy egy főrendező, aki kézzel-lábbal siet elgáncsolni a további fejleményeket. Az erdélyi író pedig nem ülhet hónapokig Budapesten, hogy kiparizozza az intrikát. E sorok írójának darabját fogadta el előadásra az egyik pesti színház, le is előadta, amint azonban hazautazott, egy Vajda László nevű főrendezőjelölt azonnal kisuttolta a kapuból a drámát, ilyen az erdélyi irodalom kultusza Budapesten közelről nézve. Ugyancsak jellemző erre, amit az egyik pesti napilap az ideai Baumgarten-díjról ír. Azt mondja, hogy az ideai csupa méltó ember kapta. (méltó emberek az Athaeneum s a Nyugat törzsökös írógárdája) így az a kis szépséghiba sem fontos, mondja a cikkíró, hogy erdélyi író az ideai kiválasztottak közt nincs. Igaza van, nem fontos. Az Akadémia, Kiszalud- és Petőfi-társaságok, a Baumgarten-alap díjjai csak maradjanak meg a budapestieknek, hogy Erdélyben, Szlovénzkőben és a Vajdaságban nyomorultul vergődik, küzd és elbukik néhány magyar író, ez igazán nem fontos.

Kísérletek és bukások

Mindezek a torkomra tolnak, amikor üzent a Vajdaság. Csak egy Gergely Boriska mesélt itt nekem nyáron, csak egy verseskötetvet kaptam az őszön, egy noviszadi (újvidéki) almanachot a télen. Volt még két kísérlet az utódállamok tízévi irodalmának együttes felmutatására. Reinl János Pozsonyban és Benedek Marcell Budapesten állítottak össze szerető gonddal egy-egy ilyen célkitűzésű antológiát, majd böngészik ötven év múlva az irodalomtörténészek. Addig már mások állnak helyünkbe a végeken.

Mindent legyűrő fiatalság, ez a Vajdaság üzenete számomra. Nagyobb nemzeti katasztrófát éltünk át, mint amelyet a mohai pusztán, Mohácsnál vagy Világosnál. A kultúregység azonban kemény védőfal. Védjük csak díjjak kiosztói a pesti frontot, elsősorban előlünk. Ti meg, nem fontos vajdasági, erdélyi, szlovénzkői magyar írók, ha éhezve, fázva, közönybeulladtan, napigonddal telten, diitalanul is csak előre a tollal. Mert hej, van-e szebb vitézi élet a végeknél?

A temesvári Tábla szabadrábra helyezte a lopással vádolt ur-asszonyt

Szabadrábra került a halálos végű vadászat letartóztatottja is.

Az aradi törvényszék vádtanácsa néhány nappal ezelőtt tárgyalta Schier Mária ügyét, akit a vizsgálóbíró lopás miatt helyezett előzetes letartóztatásba. A feljelentést Lovasberényi aradi vendéglős adta be rokona, Schier Mária ellen, aki a feljelentés szerint nagyobb összeget vett el Lovasberényiek szekrényéből. A vizsgálóbíró végzését a vádtanács is helyben hagyta, a döntés ellen Schier Mária ügyvédje, Friedmann Ignác dr. aradi ügyvéd útján felfolyamodást jelentett be a temesvári Táblához. A felfolyamodással a táblai vádtanács most foglalkozott és helyt adott Schier Mária védekezésének, egyben elrendelte szabadrábra helyezését. A döntés ma érkezett le az aradi ügyészhez és annak alapján Schier Mária már el is hagyta az ügyészhez fogházát.

Ugyancsak most foglalkozott a Tábla vádtanácsa Onica János prezesi lakos bünyűügyével, aki a közelmúltban, vadászat alkalmával, véletlenül agyonlőtte Jurcan Tamás nevű társát. Az ügyészesség gondatlanságból elkövetett emberölés címén emelt vádat Onica János ellen, akit a vizsgálóbíró letartóztatásba helyeztet és fogvatartását a vádtanács is jóváhagyta. Felebezésével most foglalkozott a temesvári Tábla s mivel beigazolták a társát, védekezését, hogy a szerencsétlenség társa hibájából következett be, elrendelte szabadrábra helyezését.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szálló. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4.50 P. Pensiók 8 P-től

Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

A GELLÉRT fürdő-társaságában

HADIK PENSIO

Budapest, I, Horthy Miklós-ut 28. szám.
Elegáns, csendes, napos szobák. Elsőrangú ellátás.
Napi pensio 7 P.-tól. Telefon 584-00. Ideális villanyos, autóbussz közlekedés a város minden irányába

A TÁRSASÁGBÓL**Régi aradi farsangok****Hogyan született a farsang? — Bálózók és műkedvelők — Régi emlékek, régi nevek**

Valahol olvastam, hogy a farsangot Isten rendelte el még Ádám és Éva idejében, ugyanis Ádám és Éva már ötéves házaspár voltak, mikor Éva egyszer kijelentette, hogy nagyon megunta már a fügefalevelet és arra kérte Ádámot, hogy vegyen neki egy divatos selyem kötenyt. Ádám azonban, mint előrelátó, takarékos férfi, szeliden bár, de határozottan megtagadta Éva kérését és mosolyogva így szólt:

— Ugyan minek neked Évikém a selyem-kötény, én fügefalevéllel is nagyon szeretlek téged...

Éva sokat sirt és busult emiatt és semmi sem tudta megvigasztalni. A Jóisten is nagyon megbotránkozott Ádám szűkkeblűségén és súlyos büntetést szabott ki rá. Elrendelte, hogy minden évben legyen nyolc hét, mely idő alatt a férfi köteles feleségének és majdan leányainak is minden divatos hoimit megvásárolni, amit csak szívük kíván. És ezt a nyolc hetet elnevezte Farsangnak... Eszerint tehát a Farsang, éppen úgy, mint a Szerélem, örök törvényen alapszik. Mindig volt és mindig lesz!

Az 1962-ik év Ádámjaira penitenciális nyolc hetes farsang most folyik le vig muzikaszó mellett. Ezuttal azonban nem erről a farsangról akarok szólni, hanem mint aféle krónikás, aki már csak a múltban él, az ötvenhatvan év előtti aradi farsangokról szeretnék megemlékezni. Akkor még én is tudtam örülni a szikrázó lámpafénynek, a vig zenének, őszinte kacagásnak, mulatozásnak. Ugy élnek emlékezetemben azok a tündéri bálészsakák, mintha csak tegnap folytak volna le...

A múlt század 75-ös és 76-os éveiben, a mikor Aradváros felett egy jobb időszak kezdte bontogatni a szárnyait, különösen élénk farsangi mulatozás volt. Sok szép táncestélyt tüztek programra, a Kaszinó estélyei, a Nőegylet, Vörös Kereszt-táncmulatságok, a Kórházi Bál, a Megyebál, Keresztyegylet, az önkéntes tüzoltók bálja, a színházi álarcosbálak és ki tudná fejsorolni, mennyi sok szép, feledhetetlen est mulatságában volt részünk ezekben az években. A báli esték mindig műkedvelő-előadásokkal voltak összekötve, mert akkoriban a zeneélet Aradon nagyon magas nivón állott. Az akkori műkedvelők valamennyien valószínűleg művészek voltak. Közülük emlékezetemben élnek még: Szakulics Janka, Herzl Ilka, Pollák Adél, Mittelmann Gizella, Iovanescu Lázárné, Dratsay Aranka, Vásárhelyi Vilma, Hercziöld Klára. Ma már nagyapák azok a fess, fiatal gavallérok, akiknek csoportja akkor kirimó műkedvelőgárdát alkotott: Czárán Márton, Purgly Lajos, Reicher Károly, Varjassy Lajos, báró Bánhidny Antal, Bíró Ákos, Tedeschi Viktor, Dániel Endre, Török Lajos, Horváth István voltak tagjai ennek a műkedvelő gárdának, akik az egész farsang alatt permanenciában voltak, mint bálnendezők és felbecsülhetetlen érdemeket szereztek egy-egy bál sikerének biztosítása körül.

Még ma is élnek színeken csillámló előttem a régmúlt idők ködén keresztül az akkori báli tündérek képe. A hölgykoszoru tagjai most már — bocsánat az indiszkréciónak, hiszen hölgyek koráról van szó — nagymamák... Salacz Gyuláné, Kudas Márta, Kövér Mariska, Kabdebó Béláné, Tariányi Aranka, Novák Ilka, Urbán-nővérek, Takácsy Janka, Laczay Ilona, Bettelheim Janka, Bohus Lászlóné, Görgei Berta, Kellen-nővérek, Czárán Aranka, Dániel-nővérek, Gábor örnagyné, Junga Ilona, Éliás Henrikné, Konstantini Berta, Lukács Ilonka, Lusztig Júlia, Mittelmann-nővérek, Timáry Aranka, Bozdánffy-nővérek, Walder Hermin, Ransburg-nővérek, Scholtz Ilka, Nachtaébel

A gyilkossággal vádolt gazdálkodótól háromszázezer lejt követeltek a rokonai

Allítólag ennyi váltókölcsonnt adtak a leölt testvérnek — A bíróság elutasította a keresetet

Élénk emlékezetben van még az a gyilkosság, amely az elmúlt év nyarán történt az aradmegyei Solymos községben. Cuparescu Pera, a község egyik legvagyonosabb gazdálkodója, volt községi bíró észrevette, hogy az udvarán álló magtárát állandóan dézsmálják. A nyomok arra mutattak, hogy a tettes éjszakanak idején közelíti meg a gabonát, ahonnan minden egyes alkalommal több zsákot vitt el. Cuparescu Pera tehát lesbe állított s midőn az éj sötétjében egy ismeretlen alakot látott a magtárhoz közeledni, fegyvert kapott és rálőtt a hivatlan vendégre. A lövés talált, az ismeretlen hangos jajkiáltással bukott a földre s mire a gazdálkodó odaért, már utolsókat lélegzett. Midőn Cuparescu az előhívott szolgák segítségével a holttestet a házába vitette, megdöbbenve ismerte fel abban szomszédjában lakó öccsét, Cuparescu Ion-t. A csendőrség a gazdálkodót letartóztatta és az aradi törvényszék beigazoltnak látta a többi rokonok állításait, hogy a gyilkosság indító oka a két testvér között fennálló anyagi differencia volt és az nem véletlenül következett be, mint ahogyan azt Cuparescu Pera beállítani szeretné. **A törvényszék 8 és fél évi fegyházra ítélte Cuparescu Perát, akinek ügyvédje, Avramescu Vazul dr. felebezést jelentett be az ítélet ellen a temesvári táblához.**

A törvényszék ítéletének elhangzása után az **oldalági rokonok érdekes polgári keresetet indítottak Cuparescu Pera, az elítélt testvér-**

gyilkos ellen. A kereset tárgyát két darab, egyenként 150 ezer lejt névértékű váltó képezte, amelyen az agyonlőtt Cuparescu Ion aláírása szerepelt. A pert indító két rokon keresetében előadta, hogy a 300 ezer lejt ők adták kölcsön meggyilkolt rokonuknak. Arra való tekintettel, hogy az örökös Cuparescu Per a kit a törvényszék fegyházra ítélte, mert beigazolván látta, hogy tettét anyagi szempontból követte el, kérték a törvényszéket, hogy kötelezze Cuparescu Perát, mint Cuparescu Ion örökösét, a 300 ezer lejt váltókölcsonnt visszafizetésére.

Időközben a temesvári tábla letárgyalta Cuparescu Pera felebezését, helyt adott a felhozott mentő körülményeknek, megváltoztatta az aradi törvényszék ítéletét és **felmentette a gazdálkodót a vád és következményei alól.** Az aradi törvényszék most tüzte ki főtárgyalásra a peresített 300 ezer lejes váltó ügyét, amely-nél az érdekes az volt, hogy a tanácsban ugyanaz a bíró elnökölt, aki annakidején Cuparescu Perát elítélte. A főtárgyaláson a bíróság elutasította a keresetet arra való hivatkozással, hogy ismerve Cuparescu Ion anyagi viszonyait, nem tehetőzhető fel, hogy rokonai 300 ezer lejes váltókölcsonnt folyósítottak volna részére. A bíróság ezzel az ítéletével alátámasztotta Avramescu Vazul dr. érvelését, a melyet a gyilkossági per folyamán fejtett ki, hogy anyagi érdek semmi körülmények között sem játszhatott közre a halálos balesetnél, a mely tisztán a véletlen műve volt.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház műsora. Vasárnap délután fél 6-kor: Potyautas. A főszezonban utoljára. Nagyon olcsó mozhelyárakkal. Sorozatszám: 122. Este fél 9-kor: Mosoly ország, Lehár Ferenc grandiozus operettujdonsága, mozhelyárak mellett, először. Sorozatszám: 123. — Hétfőn: Mosoly ország. Nagyon olcsó mozhelyárakkal. Sorozatszám: 124. — Kedden: Román előadás. — Szerdán: Mosoly ország. Ez évadban utoljára. Nagyon olcsó mozhelyárakkal. Sorozatszám: 125. — Csütörtökön: Maya, Először. Az idei évad utolsó operettujdonsága. Világsláger! Az utóbbi évtized legragyogóbb, legszenzációsabb ujdonsága! Zöldhelyi Anna, Major Kató, Nemes Manci, László Andor, Felhő Ervin, Szabó Gyula és Jávör Alfréd fellépésével. Bérlés 27. Sorozatszám: 126. — Pénteken: Maya. Másodszor. Sorozatszám: 127. Szombaton délután 4 órakor: Alvinczy-huszárok. Nagyon olcsó mozhelyárakkal. Sorozatszám: 128. Szombaton este: Maya. Harmadszor. Sorozatszám: 129. — Vasárnap délután fél 6-kor: Maya. Operettujdonság, negyedszer. A szünet előtti utolsó délutáni előadás. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 130. Este fél 9-kor: Maya. Szünet előtti utolsó bucselőadás. Sorozatszám: 131. — Hétfőtől kezdve szünetelnek az előadások.

* Két sláger a színház mai műsorán mozhelyárakkal. Közbejött változás folytán az operett-együttes vasárnap is tarthat előadást. Délután öt és fél órai kezdettel az igazgatóság a rendkívül sikert aratott „Potyautas“-t tüzte műsorra, amely az utóbbi héten sorozatos előadásokban zsufolt házakat vonzott. Major Kató briliáns potyautas-afakítását minden este végigkacagta a publikum. A darab, amely a Graf Zeppelin játszódik le, minden egyes jelenetével szenzációt keltett. László Andor a léghajókapitány szerepében, Felhő Ervin az újságíró szerepében, Nemes Manci a primadonna szerepében, Halmay Harry temperamentumos táncsámaival felejthetetlen élményt nyújtottak.

Teréz, Vámosy Laura, Szarvassy Hilda, Rotter-nővérek.

Ilyenek voltak azok a régi aradi farsangok, amelyekről még ma is legendákat mesélnek azok akik átéltek. Mi, akiknek lelkében feledhetetlen emlékként élnek azok a tündéri

* Helyi rádióközvetítés: a Maya operett előkészületeiről. Az operettirodalom kiváló reprezentánsa: Harmath Imre újabb szenzációval lepte meg a színházvilágot. A „Maya“ sikerének legbiztosabb záloga, hogy ma már Nyugat- és Kelet-Európában mindenhol belopódzott, ahol csak felcsendül a rádió és aki egyszer rádión hallgatta a „Maya“ zenéjét, az nem fogja elmulasztani az alkalmat, hogy meg ne tekintse azt a fényes előadást, amelyre az operettegyüttes most minden ambícióját, minden idegszáját koncentrálja. Hogy a nagyközönséget is bevonja a színház igazgatósága a lázas előkészület izgalmaiba, az aradi Triotron rádióvállalatnak szenzációs ötlete támadt: hétfőtől kezdve naponta rádióközvetítést ad a „Studio Triotron“ a színház főbejárójánál a Maya slágerszámaiból. Itt van tehát az alkalom, hogy mindenki meggyőződjön arról, hogy a valóságban milyen izgalommal, mennyi ideggel készül az operettsláger, amelynek bemutatója csütörtökön este lesz és ettől kezdve vasárnap estig állandóan műsoron marad a „Maya“, amely minden bizonnyal felejthetetlen élményt nyújt majd Aradváros közönségének.

* A Kölcsey Egyesület három előadása e héten kiválóan érdekes lesz, hétfőn az Iparos Otthonban Berthe Nándor dr. a két legnépszerűbb magyar regényíróról, Herczeg Ferencről és Móricz Zsigmondról fog jellemző érdekességeket elmondani, pénteken pedig Somogyi Gyula dr. Madách Imre nagy művét, Az ember tragédiáját költői és filozófiai jelentőségében méltatja. A szerdai „Anyák Iskolája“ is széleskörű érdeklődést alakít ki. Az előadóként is kiválóan népszerű ideggyógyorvos, Hersch Andor dr. egy napjainkban szomorúan aktuális tárgyról fogja lélektani tudását közölni a Kölcsey Egyesület nagy közönségével. A gyermek bűnöző hajlama és ennek nevelése a címe a nagyjelentőségű tárgynak. A Kölcsey Egyesület heti előadásai az Iparos Otthonban este 6 órakor kezdődnek és ingyenesek.

szép farsangi éjszakák, hisszük és reméljük, hogy visszatérnek újból azok a ragyogó idők és ismét a régi pompával, fénnel, szívből fakadó jókedvvel fog bevonulni Aradra a Farsang...

Csiky Károly.

Kártya

Írta: HARSÁNYI ZSOLT.

Óriási izgalom a klubban: Pista feleségét elgázolta az autóbusz. Nem lett különösebb baja a nagyságos asszonynak, mert a vezető az utolsó pillanatban mégis csak lefékezte a kocsi. De azért mégis csak kellemetlen baleset volt: szegény asszonynak kimarult a bokája, a két térdét véresre horzsolta az eséstől, és a fejét is csúnyán megütötte. Az újságokban is benne volt az eset, az estilapok „Elütött uriaszony” címmel, vagy a „Közlekedési balesetek” gyűjtőcím alatt emlékeztek meg róla. Este, mikor a rendes rómi-pártira szokott sor kerülni a klubban, már mindenki tudta. A három partnert különösen izgatta az eset. Kifelé nagy részvétellel sajnálkoztak a porul járt hölgyön, befelé pedig az a kérdés iudalta őket, vajjon a baleset következtében nem marad-e otthon Pista, következésképpen nem fellegzett-e be ma estére a megszokott és jóízű pártinak.

Nem, Pista a rendes időben megérkezett. Arcán bizonyos komor ünneplésséggel, a méltóságos komolyságnak és szerénykedő büszkeségnek azzal a keverékével, amely a szenciációba cseppent emberek kifejezésében szokott megjelenni. A pártnerék roppant megörültek neki, de illedelmesen leplezték örömeiket.

— Borzasztó! Olvastuk! Hogy van a nagyságos asszony? Remélem, nem komoly. Borzasztó! Na hát!

Ilyen hühéval vették körül Pistát, aki leült rendes helyére, de ezuttal nem nyúlt a kártyához. Komolyan, fejét csóválva kezdte mesélni a balesetet. Közben fáradtan simította meg homlokát.

— Kérlek, az embernek megáll az esze. Ülök nyugodtan a hivatalban, egyszer csak hívják a telefonhoz. A szobalány kétségbeesetten hebeg, hogy azonnal menjenek haza, „elgázolták a nagyságos asszonyt”, mondja. Kapom kalapomat, kabátomat, mint egy őrit, be egy taxiba, rohanok haza, hát kérlek, ott fekszik az asszony az ágyban. Képzeltetek ezt a lelkiállapotot, hiszen azt sem tudtam, életben találok-e még. Senkinek ezeket a pörceket nem kívánom. „Mi van veled, angyalom”. — Kértem tőle, Megnyugtatótt, hogy nem tört el semmije, csak a bokája rándult ki és egy pár helyen zuzódásokat kapott. Elmondta: aztán, hogy történt a baleset. Elgondolkozva ment át az ucca másik oldalára, a sarkon éppen akkor fordult ki az autóbusz, a rendőr kiabált rá, a járőrelők is ordítottak, de ő már csak akkor ocsudott fel, mikor ott feküdt a kocsi előtt. Ha a kocsi még egy félmétert megy... rettenetes, nem is akarok rá gondolni. Ugy felizgattott az egész, hogy még most is reszketek. Tu lajdonképpen el sem akartam ma jönni, de aztán gondoltam: jót fog tenni az idegeimnek, ekkora izgalom után.

És így tovább. Kérdések is következtek. Egyik ez iránt, másik az iránt érdeklődött. Nincs-e belső sérülés? Meddig kell feküdni a nagyságos asszonynak? Van-e láza? Satöbbi, satöbbi. Pista részletesen felelt minden kérdésre. Akkor aztán az egyik elkezdett osztani. Gépiesen felvették a lapokat, indult a játék.

A második osztás alatt felbukkant a játék-szoba ajtajában Géza. Buzgó érdeklődéssel sietett egyenesen Pistához:

— Borzasztó, amit olvastam, nyugtass meg, ugy-e, nincs semmi komoly baj?

Pista letette a kezében már sorrendbe rakott lapokat.

— Borzasztó volt, kérlek, de inkább az izgalom. Majd megbolondultam, kérlek, mikor a szobalány felhívott telefonon, hogy menjek azonnal haza, Irénkét elgázolták. Átment az uccán és valahogy elgondolkodott. A saroknál akkor fordult be az autóbusz, és ő már csak arra ocsudott fel, hogy ott fekszik a kocsi előtt. Még egy félméter, és akkor a legborzasztóbb tragédia történik, kérlek. De most már semmi baja holnap fel is kelhet. Ki osztott? **En mánok?**

Géza leült egy másik asztalhoz. Itt tovább folyt a játék. Tíz perc múlva érkezett Elemér. Ő is azonnal Pistához sietett:

— Olvasom az újságban, hát ez rémes, hogyan történt a dolog?

Palásthy Irén zsidó apáca-zárdája tavasszal felépül

A világ egyetlen zsidó apáca-kolostora rövidesen felépül egy trencsénmegyei faluban — Hogyan lesz Bójle Kolacsin elképzeléséből Palásthy Irén terve? — Rabbik és újságok harca a kolostor körül

— A pesti színésznő lázba hozta az egész zsidó világot —

Hogy is mondja a Szentírás?

„És az ima, a bűnbocsánat és a jótékonykodás megóvnak a Gonosztól.”

Talán erre gondolhatott 50–60 évvel ezelőtt Bójle Kolacsin, egy szentéletű zsidóasszony, amikor eltökélte magában hogy a zsidó nők részére amolyan kolostorfélt akart megteremteni. Ez a Bójle Kolacsin, aki nem más, mint *Palásthy Irénnek, a világhírű magyar színésznőnek a dédanyja*, legendás alakká nőtte ki magát a szlovenszkozi zsidóság körében.

Trencsénmegye egyik kis falujában élt és annyira tisztelték zsidók és nemzsidók, hogy halála után azt a falut, ahol lakott róla nevezték el és így lett Kelcából Kolacsin község, mely még ma is ezt a nevet viseli.

Palásthy Irén színművésznő akarja ezt a tervet most megvalósítani és egy vele történt beszélgetésről mult év szeptemberben részletesen beszámolt az Aradi Közlöny. Ebben a beszélgetésben a művésznő elmondta, hogy ko molyan foglalkozik a zsidó apáca-kolostor megteremtésével, Kolacsin faluban, Palásthy Irén tervéről tudomást szereztek zsidó körökben is és hetekig visszhangzott a külföldi zsidó és nemzsidó sajtó a zsidó apáca-kolostorral kapcsolatban. Az amerikai zsidó lapok kolumnás cikkekben foglalkoztak a kétségkívül originális és a zsidó történelemben példátlanul álló tervvel. Egyes lapok anketót rendeztek, kiváló rab bikat, teológusokat, laikusokat, kérdeztek meg Bójle Kolacsin, illetőleg Palásthy Irén tervére vonatkozólag.

És a hozzászólások legnagyobb része pozitív volt. Helvesnek tartották, hogy zsidó kolostort csináljanak. Mások viszont a zsidó vallással ellentétben állónak tartották ezt az eszmét, viszont nagyon szép számban olyan nyilatkozatok is elhangzottak, hogy nem kell komolyan venni ezt az ügyet, a színésznő sohasem fogja azt megvalósítani s csupán csak jó reklámot akar magának szerezni.

Megpálósul a dédanyai álmom

A legérdekesebb volt azonban a Varsóban megjelenő „Hájt” (Ma) című jiddis lapnak a cikke, amelyben a cikkíró egyenesen üdvösnek tartja ezt a megalakítandó intézményt és feltünéstkelő talmudikus és bibliai idézetekkel akarta bizonyítani, hogy egyenesen előírja a zsidó vallás egy ilyen kolostor létesítését, a melyben meghasonlott zsidó nők találnának otthonra és lelki vigaszra. A varsói zsidó újság cikke óriási szenzációt váltott ki a lengyel zsidóságban, de foglalkozott Palásthy Irén eszméjével a Dél-Afrikában levő Fokvárosban megjelenő „Jewish Chronicle” is és melegen támogatja a tervet.

Palásthy Irén azonban nem vette felületesen a dédanyai álmot. Állandóan dolgozott terve realizálásáért. Fűt-fát moztgatott meg, összekötötéseket szerzett és úgy látszik, hogy élete céljának tüzte ki a kolacsini zsidó apáca-kolostor megteremtését. Egy érdeklődőnek, aki hozzáfordult a kolostor ügyében, egy levélben a következőket írta:

— *Ha Isten megsegít, úgy már tavasszal megkezdem az otthon építését. Nem hiszsgből*

Pista kiadta a káró ást, aztán felnézeit.

— Nincs komolyabb baj, hálistennek. Átment az uccán és nem látta az autóbust. Már csak akkor ocsudott fel, mikor ott hevert a kocsi előtt. Még egy félméter és vége van. Holnap, hálistennek, már felkelhet. Mit vettél fel imént, kérlek? Bocsánat, már folytatom.

Játszottak tovább. Tíz perc múlva jött Miska. Mint a többi, nagy hühéval és résztvevő arccal sietett Pistához.

— Kedves Pistám, fogadd részvéteemet, olvasom az újságban...

Pista az olyan ember ideges mosolyával, akit fontos dolgában megzavarnak válaszolt neki:

teszem, hogy talán a nevem tovább éljen, hanem azért, hogy gondoskodás történjen azokról a zsidó nőkről, akik a gondoskodásra rászorulnak. Remélem, hogy a világ zsidósága megérti szándékaimat.

Érdekes egyébként, hogy az a nő, aki nek Palásthy Irén a levelet írta, érdeklődött a művésznőnél, hogy mikor épül fel a kolostor, mert ő úgy érzi, hogy neki ott volna a helye. Csalódott az életben, a férje vérmérgezésben meghalt leánya megszokott egy artistával, már csak pihenni és feledni akar...

Magyarországon természetesen érdekeséggel bírt a dolog, mert hiszen Palásthy Irén kedvelt tagja a budapesti társaséletnek, művészi képességei pedig az ország határán túl is ismert nevet szereztek neki. A tervvel kapcsolatban több nyilatkozat hangzott, amelyek közül közülük Hevesi Simon dr. főrabbi kijelentését:

Flórt és társadalmi örömök kizárása

— A művésznő szép lelkének és nemes áldozatkészséggel teli gyengéd elgondolása előttem rokonszenves és elismerésemet fejezem ki érte. *A Talmud bölcssei minden felnőtt férfit házasságkötésre köteleznek, de nem köteleznek házasságkötésre minden nőt, még ott sem, ahol a többnejűség meg volt engedve.* — Ezért is, de egyéb okokból is kijelenthetem, hogy a terv megvalósítása nem áll ellentétben a zsidó vallás tanaival, törvényeivel és szellemével.

— A zsidó vallás tétéles törvényei, tanai és szelleme értelmében semmi akadályja nincs annak, hogy a megépíteni szándékolt otthonban valóban otthonra találjanak azok a nők, akik szomorú családi élet után, szerencsétlen házasság után csalódottan keresik a békét és nyugalmat, véleményem szerint azonban ott-hont találnak itt olyan hajadon leányok is, akik emberbaráti munkával akariák megszentelni életüket.

— Hogy az ilyen fenkölt helyre — folytatta tovább Hevesi dr. főrabbi — *férfi társaságot beengedni nem való, az csak világos, elvégre is a vallási életnek és a munkának szentelt otthon nem lehet a flórt és társadalmi örömök gócpontja.*

Titokzatos szőke nő

szerepe a millió sorsjegy ügyében

Nagyváráról jelentik: Dr. Popovici Livius vizsgálóbíró január 23-án kezdte meg a kihallgatásokat a millió sorsjegy ügyében. A sorsjegyet egyébként az aradi ügyészség visszaküldte a nagyváradi vizsgálóbírónak.

A vizsgálóbíró kijelentette az újságírók előtt, hogy elsősorban annak a titokzatos szőke nőnek a kiléte iránt érdeklődik, aki Pless Bélával Belényesen járt és Stern Zsenyitől ki akarták csikarni a sorsjegyet.

A vizsgálóbíró hozzátette még, hogy akár-hogy is fog eldőlni a millió sorsjegy ügye, annyi már is bizonyosnak látszik, hogy az ügyvédi költségek legalább a millió negyedrészét fel fogják emészteni.

— Azonnal, kérlek, csak befejezem a pártit.

Miska ott állt az asztalnál, megvárta a párti végét. Akkor Pista hozzá fordult:

— Nincs különösebb baj, holnap már fel is kelhet. Ki osztja? Ilyen cudar rossz lapom he-tek óta nem járt.

Osztottak, játszottak. Kisvártatva iött Marci. Siet ő is az asztalhoz.

— Pistám, drágám, olvasom ezt a borzasztó dolgot az újságban...

Pista felnéz, ideges, türelmetlen. Kissé ingerült hangon vág közbe:

— Bocsáss meg, magas alapon játszunk, most ne zavari. Ki következik, uraim?

SPORT KÖZLÖNY

Az Aradi Urlovas Sportegyesület Nagyjelentőségű társadalmi és sport- esemény Aradon — **ünnepélyes megalakulása** Dengl ezredes érdekes előadása — Az egyesület tagjai — A vezetőség névsora

Nagyjelentőségű társadalmi és sportesemény zajlott le ma délután az aradi városháza nagy tanácstermében, ahol általános érdeklődés közepette alakult meg az Aradi Urlovas Sportegyesület. Az új aradi társadalmi és sportintézményben Arad és Aradmegye katonái, hivatali és társadalmi közéletének vezető-egyéniségei nemzetiségi különbség nélkül vesznek részt, főleg azonban azok az egyéniségek, akik ténylegesen is foglalkoznak az állattenyésztés és az állat-sportok célkitűzéseivel és gyakorlati feladataival. Az új aradi intézmény megalakulásáról az alábbiakban számolunk be:

Szombaton délután *Moldovan* Szilviusz dr. nyugalmazott törvényszéki elnök korelnöke mellett nyílt meg az Aradi Urlovas Sportegyesület alakuló közgyűlése. A gyűlésen számos katonai, közigazgatási, állattenyésztési és sportvezető jelent meg és az aradi lovas- és tüzérezredek tisztikarai is külön küldöttségekkel képviseltették magukat. *Vlad* Sándor nyugalmazott tábornok a távollévő *Balacescu* generális, az aradi I. lovasdivízió parancsnokának nevében üdvözölte a megjelenteket, majd felhívta a figyelmet *Dengl* ezredes megnyitó-előadására, melyben nagy szak-tudással nyújtott áttekintést az urlovas-sport nemzetközi fejlődéséről és jelenlegi célkitűzéseiről, majd a romániai helyzetet ismertette.

Előadásának első fejezetében *Dengl* ezredes a lovas-sport célját ismertette, a lovak kora, faja és teljesíthetősége szempontjából a társadalmi és a katonai sportélet keretein belül.

További érdekes fejtegetései során *Dengl* ezredes az egyes európai és amerikai nemzetek lovassport-törekvéseinek ismertetésére tért át, nem feledkezve meg az oroszokról sem. Az 1928. évi amszterdami olimpiászon már széles keretek között bontakozott ki a lovassport nagyvonalú programja az ugratások, a katonai lovasműtáványok, az ügétő-versek és a gyorsasági versenyek eredményeit illetően. Érdekes momentumként említette fel, hogy például Franciaországban a kiscsapatok nagy figyelmet szentelnek a lovak tenyésztésének, mivel a legtöbb helyen visszatértek a traktoroktól a lóerő használatára.

A lótenyésztés fejlesztése

Az előadó ezután azokra az erőesztésekre mutatott rá, amelyekkel az egyes, háborúiban részt vett európai országok lendítették fel sportszerű alapokon a lótenyésztésüket.

Nekünk sem szabad elmaradnunk az országok versenyében, — folytatta. — A francia program alapján könnyen népszerű sporttá lehet tenni az urlovasportot; különben is az ország agrárjellege a legkedvezőbb lehetőségeket biztosít ennek a programnak számára. Mindeddig Romániában jórészt csak a katonai körök fektettek súlyt az urlovas-sport fejlesztésére: a polgári sportkörök elhanyagolták a sportnak ezt a szép területét. A brassói és a szepesi lovas-egyesületek tevékenysége ért el biztató eredményeket. A Bánát és a Körösvidéke területein, az aradi I. lovasdivízió rendezett már urlovas-verseket, valamint a nagyváradi lovasezred. *Balacescu* generális kezdeményezésére épült meg Aradon az első állandó lóversenypálya, 500 személyes, állandó tribünnel. Az ő kezdeményezésére alakul meg az Urlovasok Sportegyesülete is, amelynek célkitűzése kizárólagosan az urlovas-sport feladatait foglalja magában, a professzionista szokás kizárásával.

Az érdekes előadást nagy figyelemmel hallgatta végig az alakuló közgyűlés, majd dr. *Avramescu* Vazul, az Országos Sportszövetség regionális elnöke olvasta fel az Aradi Urlovas Sport Egyesület alapszabálytervezetét, amelyet

jóváhagyólag vett a közgyűlés tudomásul. Az alapszabályok szerint az új társadalmi sportintézményt egy elnökség alatt alapító-, dísz-, rendes- és pártoló tagok alkotják. Az alapító tagok egy évben 2000 lej tagsági díjat, a meghívandó disztagok 5000 lej évi tagsági díjat fizetnek, míg a rendes tagok havi tagdíja csupán 50 lej lesz. A pártoló tagok a rendes tagdíjak felét fizetik. Minden tag 100 lej beiratkozási díjat fizet. A feltűnően olcsó tagdíjakkal az egyesület azt a célt kívánja elérni, hogy minél többen lépjenek be tagjai sorába Arad lovasai és lovas urbölgyei.

A sportegyesület vezetősége

Az alapszabály-tervezet elfogadása után — amelyet különben *Avramescu* dr. magyar nyelven is ismertetett — *A. Popoviciu* kapitány végleges formában ismertette a tagdíjak nagyságát, majd a jelölő-bizottság vonult vissza, hogy a vezetőség jelölését megejtse. A jelölő-bizottság: dr. *Moldovan* Silviusz, *Bratoianu* Constantin ezredes, *Iovanescu* Vasile őrnagy, *Takácsy* Miklós dr., *Popescu* Miklós dr. és *Moga* Romulus dr. csakhamar elvégezte munkáját, a melynek eredményeképpen az Aradi Urlovasok Sport Egyesületének legelső vezetőségét a következőképpen választották meg:

Elnök: *Balacescu* tábornok. Alelnökök: *R. Vlad* Sándor tábornok, dr. *Serbanu* György, dr. *Radu* Cornel, *Georgescu* Péter ezredes, *Kintzig* János, *Purgly* László, dr. *Marsieu* Justin, *Mateescu* István igazgató-mérnök, a Kereskedelemi és Iparkamara elnöke.

Az urlovasok elnöksége: *Dengl* ezredes, *Balceanu* kapitány, *Popoviciu* kapitány, Titkár, *A. Popoviciu* kapitány. Pénztáros: *Kitter* kapitány. Ellenőrök: *Barsan* intendáns őrnagy, *Virgil* Antonescu és *Ioan* Trailescu.

Az ugrató-versek elnöksége: *Dengl* ezredes, *Purgly* László, *Popoviciu* kapitány, *Nedan* főhadnagy, *R. Jacobovici* tartalékos kapitány.

A lóverseny-elnökség: Elnök: *Kintzig* János, tagja: *Balceanu* kapitány.

A vezetőség megválasztásával az alakuló közgyűlés véget ért. A felkötött alapító-tagsági iven többek között az alábbiak léptek be elsőnek az Aradi Urlovasok Sport Egyesületébe: dr. *Serbanu* György megyei prefektus, dr. *Radu* Cornel városi interimár-bizottsági elnök, *Purgly* László, *Balog* Sándor szentannai földbirtokos, *Takácsy* Miklós dr., *Jakovics* Jenő, dr. *Marsieu* Justin volt prefektus, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke, dr. *Popescu* Miklós kamarai igazgató, dr. *Moga* Romulus rendőrkvesztor, dr. *Moldovan* Silviusz, *Pacuraru* Brutus iparkamarai vezetőtitkár, *Vlad* Sándor dr. nyugalmazott tábornok, dr. *Seymann* Ottó, *Trimbitoni* Traian, *Klein* József, *Antonescu* Virgil és mások.

O Az AMTE és az ATE készülnek a szezonra. Az elkövetkezendő tavaszi bajnoki szezonra való tekintettel, az AMTE és az ATE játékosai megkezdtek már a rendszeres tréningeket, amelyek futásból, skippelésből és labda-gyakorlatokból állnak.

O Ciolac Bucurestibe megy — egy fővárosi lap szerint. Temesvárról jelentik: Ciolac, a Ripensia játékosja utabban sokat szerepel a bucaresti-i lapokban. Már hetekkel ezelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy a kitűnő footballista elhagyja Temesvárt és Bucurestibe költözik, ahol a CFR tagja lesz. Sokan azt is tudni vélték, hogy Ciolac március elsején már állást is kap jövődéli egyesülete révén az államvasutaknál. Most arról ír a bucaresti-i sportlap, hogy a fővárosi klub egyik megbízottja már megkezdte a tárgyalásokat a játékos kiadatására vonatkozólag.

Nem reklám, hanem valóság.

Bevásárolni minden

Árut

Roppant

Szolid és

Olcsó áron

NYugodtan és bizalommal

csakis a

B Á R S O N Y

harisnyaáruházba

menjen, ahol leltári árusítás folytán
rendkívül leszállított árak vannak,
v. Szabadság-tér 18.

Nem reklám, hanem valóság.

A nagyváradi Törekvés is francia turára készül

Állítólag már több meccset le is kötöttek

Nagyváradról jelentik: Nagy feltűnést keltett sportkörökben az a híradás, mely szerint a NAC football-csapata részére sikerült francia és svájci turát lekötni az egyesület vezetőségének. A váradi atléta-csapat egy héttel ezelőtt már elutazott Franciaországba és már két meccset lejátszott. Most Váradról azt a szenzációs híradást kaptuk, hogy a váradi munkásklubnak vezetősége csapata részére sikerült Franciaországban több mérkőzést lekötni. A tárgyalás a tura kibővítésének érdekében is folyik, de a mérkőzések színhelyét még titokban tartják. A fenti híradást ezideig még nem erősítették meg és így mi is csak fenntartással közöljük.

O Arad—Temesvár városközi ökölvívő- verseny lesz vasárnap este Aradon. Arad—Temesvár városközi ökölvívő-versenyt rendez vasárnap este 9 órai kezdettel a Hakoah-sportegylet ökölvívő szakosztálya. A versenyen részt vesznek Temesvár legjobb ökölvívói, akik ellen a Hakoah fiatal, de máris tehetséges és küzdőképes versenyzői állnak porondra. Mivel Aradon már évek óta nem volt box- verseny, így érthető az a fokozott érdeklődés, amely a verseny iránt megnyilvánul.

O Meghalt Brassó ping-pong bajnoka. Brassói jelentés szerint, Brassó több éven át volt ping-pong bajnoka, *O r a t o v s k y*, röviddel ezelőtt szerzett agyhártyagyulladás következtében ma elhunyt.

O Dörfler ismét boxol. Temesvárról azt a hírt kapjuk, hogy *Dörfler*, a neves ökölvívő, aki betegségéből nemrégiben felépült, a hét elején megkezdte rendszeres tréningjeit és a Hakoah vasárnap tartandó versenyén valószínűleg már résztvesz.

O Január 31-én sorsolnak az aradi kerületben. Az aradi alkerület vezetőségétől nyert értesülésünk szerint, a tavaszi labdarugó-bajnokság lebonyolítására vonatkozó sorsolást, a jövő vasárnap, január 31-én, délelőtt 10 órakor tartják meg az alkerület, *Gloria* sporttelepén lévő hivatalos helyiségében. A sorsolás az egyesületek vezetőinek jelenléte kötelező. A tavaszi szezon február 21-én kezdődik meg hivatalosan, bajnoki mérkőzésekkel.

O Tánzer, a Ferencváros csatára Temesváron tölti szabadságát. Temesvárról jelentik: *Tánzer*, a *Kinizsi*, majd a Ferencváros kitűnő jobbszélsője, szabadságát ismét Temesváron tölti. Ezúttal ismét hű marad a hagyományokhoz és kijelenti, hogy augusztusban „leszerel” a Ferencvároshoz és Temesvárra költözik. Aki nem tudná: *Tánzer* ezt eddig minden alkalommal kijelentette...

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradhegyalja tragédiájáról tárgyaltak

Aradhegyalja hegyközségeinek elnökei értekezletet tartottak — az aradi prefekturán Kongresszus Gyorokon január 30-án — A konverziós törvény és a szőlősgazdák

Az aradmegyei prefekturán nagyfontosságú értekezletet tartottak az arad-hegyaljai hegyközségek elnökei, hegybírái és jegyzői, hogy a január 30-án Gyorokon tartandó kongresszus programját előkészítsék. A kongresszus azzal a két, elsősorban a szőlősgazdákra közlő törvénnyel áll összefüggésben, amelyet a parlament nemrégiben szavazott meg. Az egyik a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról, míg a másik a szőlő védelméről szóló törvény.

A mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló törvényt a Szőlőbirtokosok Országos Egyesülete, a Mezőgazdák Országos Egyesülete és az Agrár Liga a múlt év december 13-án, Bucurestiben tartott közös kongresszuson vitatta meg. Miután a törvény intézkedéseit a szőlőbirtokosok szempontjából nem tartották kielégítőnek, érdekeik védelmében intervenáltak a kormánynál. Ez az intervenció azonban nem járt kellő eredménnyel és ezért a kongresszus résztvevői szükségesnek tartották, hogy az egyes szőlővidékek birtokossága és lakossága kongresszusokat tartson és ezeken a kongresszusokon adjon hangot kívánságainak. A gazdasági és pénzügyi krízis az egyes szőlővidékek közül Aradhegyalját sújtja a legjobban, mivel ez a vidék teljesen elvesztette régi piacait: Ausztriát, Csehszlovákiát és Lengyelországot. Talán éppen ennek a speciálisan súlyos helyzetnek tulajdonítható, hogy az Aradhegyalja szőlőbirtokossága tartja először meg kongresszusát.

A prefekturán tartott értekezleten Ispravný Sever dr. a Szőlészeti Szindikátus elnöke terjesztette elő azokat a pontokat, amelyeket a kongresszuson meg fognak tárgyalni. Ezeket a pontokat az értekezlet megvitatta és magáévá tette. Eszerint a szőlőbirtokosoknak az a véleményük, hogy a konverzió csak akkor éri el kitűzött célját, ha tekintet nélkül a terület nagyságára, minden szőlőbirtokosra és gyümölcsös-kert tulajdonosra vonatkozik. Kívánják azt is, hogy a konverzió kötelező és jogszertint legyen. Szó van arról, hogy csak azok élvezhetik a konverziót, akiknek jövedelmük hetvenöt százalékát a szőlőből származik. Ennek a paragrafusnak az elejtését kérik, valamint elő fogják terjeszteni az adók mérséklésére irányuló kérelmüket. Továbbá annak a kívánságuknak adnak kifejezést, hogy a konverzió alkalmával a tartozások ötven százalékát töröljék és hogy a fizetések határideje a szőlőbirtokosokra nézve négy százalék mellett, harminc év legyen. A javaslat értelmében

csak azok részesülhetnek konverzióban, akiknek tartozásai nem haladják meg vagyunk hetvenöt százalékát. A szőlőbirtokosok azt kérik, hogy azok, akiknek adóssága több, mint vagyunk hetvenöt százaléka, kényszerre legyenek és ezáltal bevezetessék a mezőgazdasági kényszerregezés. Említésre került a területek felértékelése is. A szántóföldeknél a felértékelés alkalmával a szántóföldek kisajátítási alapárának 20-szorosát veszik, míg a szőlőbirtokosok azt kérik, hogy a szőlőknél az ekként megállapított értéknek további 10-szeresét vegyék. Kérik azt is, hogy abban az esetben, ha a tartozások fedezésére a szőlő nem elegendő, úgy egyéb vagyont is lehessen biztosítékul felajánlani. Ami a becslést és ítékezést illeti, kérik, hogy ezt a bíróságok és ne bizottságok hajtsák végre.

Foglalkoznak a szőlők védelméről szóló törvénnyel is. Ezzel kapcsolatban azt kívánják, hogy a sikágon tiltsák meg teljesen a további szőlőültetést, míg a szőlővidékeken a pótlást, a rekonstruálást ne kössék külön miniszteri engedélyhez. A boradóra vonatkozólag pedig azt kérik, hogy az ne 1.25 lej legyen literenként, hanem a bor forgalmi adójának öt százaléka. A kongresszus iránt máris nagy

Románia szomszédai vámbarrikádokat létesítenek

A magyarországi vámtilalom rendeletének hatása — Ertekezlet a kereskedelmi miniszteriumban

Gazdasági körökben általános feltűnést keltett az a hír, amelyről mai számunkban már megemlékeztünk és amely szerint Magyarország egyes külföldi áruk behozatalát speciális miniszteri engedélyhez köti. A rendelet értelmében, tilalom alá került többek között a fa is, amelyből tudvalevőleg Románia tetemes mennyiségeket szállított Magyarországnak.

Arra való tekintettel, hogy a Romániát környező szomszédos államok egymás után behozatali vámtilalmakat léptetnek életbe, amelyek súlyosan érintik a romániai ipart és kereskedelmet, a miniszteriumban sürgős értekezletet tartottak. Az értekezleten részt vett Constantiniu, a vámok vezérigazgatója, I. Cristu, a külügyminisztérium gazdasági megbízottja és Emil Maria n, az Export-intézet igazgatója, akik részletesen foglalkoztak

azzal, hogy Románia milyen lépéseket tegyen azzal a ténnyel szemben, hogy Lengyelország két héttel, Csehország egy héttel ezelőtt, Magyarország pedig tegnap vámtilalmakat léptettek életbe, ami azt jelenti, hogy a szomszédos államok sorban gazdasági védőfalakkal zárják körül határaikat.

Magyarország rendelete annál meglepőbbben érinti a romániai exportőröket, mert az utóbbi időben már jogosan reménykedhettek abban, hogy sikerülni fog a Magyar Nemzeti Bank és a Banca Nationala között megegyezést létesíteni az exportból származó devizakövetelések rendezésére. A kereskedelmi miniszteriumban tartott értekezleten részletesen megvitatták, hogy milyen rendszabályokat léptessen életbe Románia, ha a szomszédos államok esetleg olyan intézkedéseket és rendeleteket hoznak, amelyekkel esetleg megsértik a Románia és a közöttük fennálló kereskedelmi szerződések paragrafusait.

= A Banca Nationala és az osztrák és magyar jegybankok sikeres tárgyalásai. A Banca Nationala által az osztrák és magyar jegybankokkal kompenzációs pénztár felállítására vonatkozó tárgyalások sikerrel jártak. Most készítik el az egyezmény függelékét és az egyezmény még a jövő héten életbe lép.

= A pénzügyminiszter leszállítja a minimál-adót. Az Adeverul és a Lupta a pénzügyminiszteriumban azt az információt szereztek, hogy a kereskedők minimál-adó elleni tiltakozása alighanem eredménnyel fog járni és a pénzügyminiszter le fogja szállítani ennek az adónak alsó határát.

— Igéret a prémiumok kifizetésére. Bucurestiből jelentik: A temesvári gabonaexportőrök egy küldöttsége ma megjelent a földművelésügyi miniszteriumban és a gabonakiviteli prémium hátralékának sürgős kifizetését kérték. A küldöttség erre vonatkozólag kedvező ígéretet kapott.

Merely izületeknek

azonnali enyhülés

Gyorsan megszabadulunk az ízületi és izomfájdalmaktól és a testrészeink merevségét is hamar megszüntethetjük. Alkalmazzunk kevés Sloan's Liniment-et enyhén — erős masszázssal együtt. Azonnal érezni fogjuk melegítő enyhítő hatását és a fájdalmak elmúlik. Használjunk Sloan's Liniment-et rheuma, zsába, ischias, hátfájás, ficamodás, törés és mindenféle izomfájdalom esetén is.

SLOAN'S
LINIMENT
az ízületi a fájdalom

Egy üveg ára 75 Lel

Több mint százhuszmillió lej „ment füstbe” Aradon és a megyében az elmúlt évben

Az aradi Monopol érdekes kimutatása — 1930-ban százharminchat millió fölül volt a forgalom

Az aradi monopol vezetősége minden év végén összeállítja az évi forgalom statisztikáját. Nem érdektelen megtekinteni, hogy mennyit költöttünk egy évben cigarettára, szivarra, dohányra; hogy mennyi pénzt fújtunk el a levegőbe. A monopol forgalmán is meg lehet éretni a gazdasági válságot, milliókkal volt kevesebb 1931-ben a monopol jövedelme Aradon és Aradmegyében, mint 1930-ban. De különben beszéljenek az adatok:

Aradon és Aradmegyében 1931-ben száz-tizenhétmillió 277.924 lej költöttek dohányra, szivarra s cigarettára, az 1930-beli 133.090.431 lejjel szemben. Cigaretta papírra ugyancsak Aradon és Aradmegyében 1931-ben 2.569.100 lej adtak ki, míg ezzel szemben 1930-ban

2.707.416 lejt. Kártyát 1931-ben 770.720 lejért adtak el, míg 1930-ban 1.184.910 lejért. A két év között tehát az összforgalomban mintegy 16 millió lej különbség mutatkozik — 1930. január, mivel az összforgalom 1931-ben száz-huszmillió 617.744 lej volt az 1930-as év 136.982.757 lejjel szemben.

A fentiekben kívül a monopol természetesen még más cikkeket is árul, az ezekből befolyt jövedelem a következő: 1931-ben okmánybélyeg és váltó 46.777.670 lej értékben fogyott el Aradon és Aradmegyében. Repülőbélyeg 8.761.550 lej, kenyér-bélyeg 5.160.700 lej, robbanó anyagok 309.650 lej és só 615.135 lej értékben fogyott el 1931-ben Aradon és Aradmegyében.

Ingyen küldöm szőlőoltvány és gyümölcsfa árjegyzékemet, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat.
Cím: **J. SZÜCS** szőlőtelep Diosig. (Jud. Bihar.) No. 33.

Vichy-Etat termékek

VICHY-Etat só, természetes, a Vichy-i ásványvizekből kivont só, alkalikus víz elkészítésére.
VICHY-Etat pasztillák, 2 vagy 3 pasztilla az étkezés után megkönnyíti az emésztést.
VICHY-Etat kivonat az emésztést elősegítő, szén-sav-tartalmú víz, lény elkészítésére.

HATSCHEK
ingatlanforgalmi irodája,
Str. Eminescu (Deák F.-u.)
2, I. em.
Ajánl:

V. Deák F.-u. közelében modern, emeletes, parkettás 3x4, 2x3, 1x1 szobás, fürdőszobákkal, jó hozam, 1,600.000.
Ugyanott 10 lakásos, 2 és 3 szobás, (6 lakás fürdőszobákkal) jó hozam, 1,100.000.
Színház közelében emeletes, üzletes sarokház, 9 berlemény, jó hozam, 950.000.
Központban emeletes, 7 berlemény, részben parkettás, fürdőszobás, jó hozam, 750.000.
Ugyanott 4 berlemény, részben fürdőszobás, 700.000.
V. Szabadság-ter közelében üzletes sarokház, vendéglő és kerti helyiséggel, 4x1 szoba-konyhas lakással, 70.000 hozam, 500.000.
V. Széchenyi-u. tájra 4 szobás, parkettás, fürdőszobás, üzlethelyiség, nagy telek, 475.000.
Vasúthoz közel emeletes, 150.000 hozam, 1.000.000.
V. Választó-u. közelében 9 berlemény, évi 42.000 hozam, 260.000.
Ugyanott 5 berlemény, nagy műhelylyel, 57.600 hozam, 220.000.
Autóbuszjáratu fontvonalon 4 berlemény, 26.000 hozam, 180.000.
Külvárosban adómentes, üzletes sarokház, kávéház és vendéglővel, ezek berendezésével, lakással, 250.000.
Belvárosban üzletes sarokház, 7 berlemény, jó hozam, vízvezeték, shone-osatorna, 500.000.
Ref. templom közelében emeletes, 17 berlemény, 320.000 hozam, 2.000.000.
Piacon közelében emeletes, üzletes sarokház, 10 berlemény, részben fürdőszobás, 1.100.000.
Ugyanott emeletes, 1x4, 2x3 szobás, fürdőszobákkal, jó hozam, 800.000.
V. Boros E.-ter közelében magasföldszintes, 7 berlemény, részben fürdőszobás, 750.000.
Színház közelében 215-ös háztelek, nagy uccai fronttal, 240.000.
V. Szabadság-terhez közel 18 berlemény, jó hozam, 800.000.
Aradmegyében kb. 150 kis hold prima szántó urilakkal, nagy parkkal, gazdasági és eselődépületekkel, felszerelésekkel jutányosan eladó. Esetleg kisebb tételekben is kapható.
Gyermekkorház közelében adómentes új 2 szobás, külön nyári konyhával, kerttel, téglapületek, 135.000.
Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, telek, földek, szőlők eladására van megbízásom.

A megállapított adóösszeg egy negyedével büntetik, aki nem ad be adóvallomást

Január 31-én jár le a benyújtási határidő. A pénzügyigazgatóság ismételen felhívja az adózó közönséget, hogy adóvallomásaikat legkésőbb január hó 31-ig adják be. Az adóhivatalok jelentései szerint, alig néhány száz vallomást nyújtottak be eddig és a közönség az utolsó napokban fogja megrohanni a hivatalokat, amikor a munka torlódása akadályozza meg a jelentkezőket abban, hogy vallomásaikat benyújthassák. Az adókövető bizottságnál minden adózó köteles felmutatni az adóhivatal általi elismervényét, amellyel igazolja, hogy adóvallomási kötelezettségének eleget tett. Ennek elmulasztását az adótörvény új rendelkezése szigorú büntetéssel sújtja, mert a bizottságok most nem fogják az adót az elmúlt évi vallomás alapján követni, hanem a rendelkezésükre álló adatok felhasználásával állapítják meg az idei évről. Emellett az adónálpedig a megállapított adóösszeg egy negyedét számítják hozzá büntetés címén azok adójához, akik vallomásaikat nem adták be.

= Előadás a kereskedőknél. Ma délelőtt 11 órakor folytatódik a Kereskedelmi Testület előadásainak sorozata. Bene Emil aradi butor-kereskedő beszél. A gazdasági és anyagi válság ezuttal csak a háttér. Amint az előadó keres, az az ember, aki ebben a világban vergődik és az élete válságából keresi a kiutat. Az előadás a Kereskedelmi Testület nagytermében lesz, Bulevardul Regina Maria 13. szám alatt és vendégekként szívesen lát az egyesület, mint eddig is, minden intelligens érdeklődő férfi és női hallgatót.

— Elfogadott kényszeregyezségi kérelmek. Az aradi törvényszék csődbíróháza ma foglalkozott az Ingusz I. és Fia aradi dobozgyár kényszeregyezségi kérelmével. A bíróság hozzájárult a kényszeregyezségi kérelméhez és a végleges tárgyalási határidőt január hó huszonhetedikében állapította meg. Ugyancsak ma hozott döntést a Burza Testvérek aradi vaskereskedő-cég kényszeregyezségi kérelmében és a bíróság a hitelezők érdeklését február 23-ikában állapította meg.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JANUÁR 24.

Bucuresti. 11.45. Egyházi énekkar. 12. Dumitrescu-zenekar. 1. Gramofon. 6. Marcu-zenekar. 8.40. A Studio felavatási ünnepének helyszíni közvetítése. A közvetítésen jelen van Károly király, a kormány és a hivatalos világ. 9. Román nemzeti himnusz, kar és zenekar. 9.10. Istentisztelet. 9.25. A különböző beszédek. 9.50. Kamarazene. 10. A Carmen-énekkar. 10.20. Szimfonikus hangverseny. 11.10. Fanica Luca zenekara. — Budapest. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12.15. Evang. Istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. A hangverseny szünetében: Rádiókrónika. Felolvassa Papp Jenő. 3. Gramofonhangverseny. 4. A mandula és mogyoró természetese. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. Magyar nóták. Előadja Bodán Margit Magyar Imre cigányzenekarával. 7.30. Szórakoztató zene. 8.45. Szent Rajmond legendája. 9.15. Horváth Gyula és cigányzenekarának zenéje az Ostende-kávéházból. 9.45. Hegedűs Gyula- emlékest. Majd: Az Ostende kávéház zenekarának hangversenye Kalmár Pál énekzenekarával. — Bécs. 11. Orgonahangverseny. 12.05. Szórakoztató zene a bécsi szimfonikus zenekar előadásában. 4.30. Wacek-zenekar. 6.30. Kienzl-est. 8. A Bécs-Páris labdarugómérkőzés lefolyása. 8.45. A 2. gyalogezred zenekara. 9.55. A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 11.30. Táncczene hangosfilmekből. Korngold-jazz. — Belgrád. 10. Istentisztelet. 11.30. Nemzeti dalok. 5. Népdalok tamburazenekarral. 6.30. Rádiózenekar. 7.55. Népdalok. 9. Grieg-est. 10.30. A királyi testőrzenekar szimfonikus hangversenye. — Berlin. 5. Szórakoztató zene. 8. Goethe-dalok. 9. Német kardalok. 9.40. Vikám óra. Utána: Táncczene. — Boroszló. 7.40. Szendy Lajos zenei előadása. — Hellsberg. 5.10. Szórakoztató zene. 8. Wagner: Walkür, opera I. felvonása. 9.20. Müller-Hartwig: II. hegedű- és zongoraszonáta. Utána: Berlin. — Hülversum. 11.55. Kovács Lajos és zenekara. — Prága. 8.30. Karlsbadi fürdőzenekar. 9—11. A filharmonikusok hangversenye. 11.20. Kávéházi zene. — Róma. 6. Szimfonikus hangverseny. 9. Gramofon. 10. Olasz hangverseny. — Varsó. 1.15. Strauss János-hangverseny. 4. Énekkar. 5.20. Gramofon. 7.15. Könnyű zene. 9.15. Népszerű hangverseny. 10.55. Szpinalski zongoraművész játéka. 12. Táncczene.

HÉTFŐ, JANUÁR 25.

Bucuresti. 13.00. Gramofon. 6.00. Rádiózenekar. 8.40. Gramofon. 9.30. Niculescu hárfaművész játéka. 10.15. Apostolescu brácsa., Rogalsky zongoraművész. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 13.05. A rádió házi-ötösének hangversenye. 5.00. Asszonyok tanácsadója. 6.00. A magyar szén. Vida Pál előadása. 6.35. A Gárdai jazz zenekar táncczeneje. 7.45. Német nyelvoktatás. 8.45. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. 11.00. Ábrahám-Földes-Harmath: Viktória című hangos film jének közvetítése a Corvin filmszínházból. Majd: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Brunner négyes. 13.40. Gramofon. 2.10. Operarészlet. Gramofon. 6.00. Moravetz zenekar. 8.45. Az első bécsi mandolin egyesület hangversenye. 10.15. Bécsi szimfonikusok. 11.30. Gaudriot jazz. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 5.00. Gramofon. 6.00. Népdalok. 6.30. Könnyű zene citerán. 9.00. Népdalok. 10.15. Rádiózenekar. — Frankfurt. 8.20. Babits Mihály. Nagy Sándor kora című monodramája. — Hellsberg. 6.15. Délutáni zene. 8.30. Zenei utazás Indiában. 9.05. Hangjáték. 10.00. Fűvös kamarazene. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Hemerka zenekar. 3.30. Gramofon. 6.00. Hermann jazz négyes. 7.50. Gramofon. 8.05. Penc szakszofonaművész. 9.20. Dohnányi Fr. csellóművész. — Milano. 8.05. Könnyű zene. 8.30. Gramofon. 10.30. Szórakoztató zene. 11.00. Wilde Oszkár: Firenzei tragédia. Utána szórakoztató zene. — Prága. 12.00. Gramofon. 4.30. Sích hegedűművész játéka. 6.55. Gramofon. 9.20. Citera- és xilofonzene. 9.45. Román est a román állami ünnep alkalmából. 11.35. Pozsony. — Róma. 6.30. Homocorelli zongoraművész játéka. 4.00. Gramofon.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

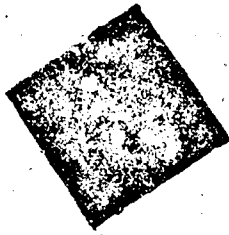
10.00. Könnyű zene. — Varsó. 6.35. Vendéglő zene. 8.35. Gramofon. 9.15. Strauss O.: Varázskeringő című operettje. 12.10. Táncczene.

KEDD, JANUÁR 26.

Bucuresti. 13.00. Gramofon. 2.00. Gramofon. 6.00. Motzoi zenekar. Könnyű és román zene. 8.40. Gramofon. 9.00. Rádiózenekar. 9.45. Gretzoiu V. operaénekessző. 10.05. Rádiózenekar. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 13.05. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 6.00. Ifj. Sárav Elemér és cigányzenekarának zenéje. 7.00. London a gazdasági válság alatt. 7.25. Amikor Kossuthot hazahívták. Barabás Béla előadása. 8.30. Az Operaház előadásának közvetítése. Pillangókisasszony. Dalmi 3 felvonásban. Zenejét szerezte Puccini. Majd: Sovánka Nándor és cigányzenekarának zenéje a Baross kávéházból. — Bécs. 12.30. Cerda zenekar. 13.40. Wagner: Siegfried idilli gramofonon. 2.10. Szórakoztató gramofon. 4.20. Hangverseny. 6.30. Alpeli zene gramofonon. 8.35. Szórakoztató zene. 9.35. Bécsi szimfonikusok. 10.45. Hügel zenekar. — Belgrád. 12.05. Rádiózenekar. 13.00. Harangszó. 13.05. Gramofon. 5.00. Gramofon. 6.00. Rádiózenekar. 9.00. Mitrovics operaénekes dalestje. 11.30. Hangverseny. Majd kávéházi zene. — Berlin. 5.30. Bortkiewicz zongoraművész játéka. 6.20. Szórakoztató zene. 9.40. Vidám történetek. 10.10. Keringők. — Hellsberg. 5.20. Szórakoztató zene. 8.00. Könnyű zene. 9.05. Beethoven: Ünnepi mise. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 3.30. Hemerka zenekar. 8.05. Rádiózenekar. 9.05. Dalest. — Königswusterhausen. 8.30. Szórakoztató zene. 10.10. Keringők. — Milano. 5.45. Gramofon. 5.55. Jazz. 8.00. Könnyű zene. 8.30. Gramofon. 9.45. Strauss O.: Varázskeringő, operett. — Róma. 6.30. Régi olasz dalok. 6.45. Szórakoztató zene. 9.00. Gramofon. 10.00. Szimfonikus hangverseny. — Varsó. 5.40. Gramofon. 6.35. Népszerű filharmoniai hangverseny. 8.25. Gramofon. 9.15. Finn zene és dalok. 11.10. Dalest. 11.50—12.00. Táncczene.

Az Aradi Közlöny

főtéri kiadóhivatala
Bul. Regina Maria 19., a Minorita-templommal szemben. Telefon 151.

Apróhirdetéseket este 9 óráig elfogadunk.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem érthető, megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdéskérdésre válaszolunk. Aláíratok keltezés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítás a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

IRODISTA KISASSZONYT, aki a román és magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, keresünk vidékre. Csakis elsőrendű munkások jöhetnek figyelembe. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban, 233

KERESÉK házvezetőt, ki kisebb háztartásom vezetését és főzését, mindenest segitségével vállalja. Csakis kényol, intelligens és rendszeres hűlgyek ajánlatát kéri öz. Messer Lipótné. Chisineu-Cris, Jud. Arad.

KÖZÉPKORU vidéki srinó vendéglőben kiszolgálónői állást keres. Vidékre is megy. Címeket az Aradi Közlöny fiókkiadójába kér.

LAKÁS.

STR. MOCIONI 36. sz. a. 1 szobás, konyhás lakás kiadó. Tudakozható Strada Eminescu 33., I. emelet 234

KÉT 4 szobás, modern, központi fű és víz lakás a Banca Românească-palotában kiadó. Érdeklődni az igazgatóságnál. 286

KÉTSZOBÁS, fürdőszobás lakás, volt Schwedel-ucca 11. sz. alatt kiadó. Bővebbet ugyanott 1 óráig. 239

ERKÉLYES 4 szobás, 3 szobás modern uccai lakások azonnaira bérbeadók Bul. Carol 70. 253

NÉGYSZOBÁS modern lakás törvényszék mellett kiadó. Derecskegy, Csanády palota, II. kapu, földszint. 249

NÉGYSZOBÁS kertés magánház a belvárosban kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 246

KÉTSZOBÁS uccai lakás fürdőszobával, egyenott 2 szobás udvari lakás mellék-helyiségekkel Lovász-ucca 18. sz. alatt kiadó 245

KÉT UCCAI SZOBA, fürdőszoba használatra február 1-re kiadó. Szántay-palota, I. emelet, földszint, ajtó 4. 191

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadójában, a Minorita templommal szemben 800

KERESÉK KERTES MODERN MAGÁN-HÁZAT bérbe két egymástól független három-háromszobás lakással, fürdőszobákkal és mellékhelyiségekkel, lehetőleg a belvárosban. Címeket „Moderu magánház” jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókkiadójában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadójában, a Minorita templommal szemben. 200

NÉGYSZOBÁS, konyhás lakás földtőren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókkiadójában, a Minorita templommal szemben. 200

Kiadó

két egymásba nyitló uccai szoba butorozva vagy butorozatlanul. Iradomány, szögnek alkalmas. Ugyanott 3 emeletes raktár kiadó. Werner, Maros-u. 1. sz. 250

MODERN 3 szobás lakás Ionescu 9—11 május elsejére kiadó. Házfelügyelő. 252

OKTATÁS.

ROMÁN ÓRÁKÉRT cserében francia órákat adna hölgynek gyakorlott tanítónő. Cím Hajos v. Bathány-u. 3.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ALT-WIEN virágcsereptartó, vitrinek, perzsaszőnyegek, festmények, tükrök, ebédli, háló, szalón, ariszobabarendezések, Biedermeier íróasztal és szalónok, antik tálató, kristály dísz tárgyak, vitrintárgyak, scheslon, hintaszék, ágyak, asztalok, székek, szekrények, női és férfi-bundák, antik órák, zongorák, hegedűk, érszerek, gobelínok, selyem-schálak, függönyök, storek, ezüst és alpaca evőeszközök, villanylámpák, ezüst tárgyak, dísz tárgyak stb. kaphatók. **SALGONÉ** bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

NEM KELL BERAKTAROZÁS ÉS KEZELÉSI KÖLTSEGET FIZETNIE. Helyezze el bizalommal eladó tárgyait 10 év óta fennálló bizományi üzletben, hol eladó tárgyai gyors eladásáról gondoskodom. Sürgősen keresek keleti perzsaszőnyegek, antik komódokat, szalónokat, szekrényeket, modern ebédli és hálóberendezéseket, ezüsttárgyakat, briliáns ékszereket, antik órákat, uriszobabutort, fotelleket, függöny, storekat, dísz tárgyakat, stb. **SALGONÉ** uccai bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1.000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekintendő: Bul. Reg. Maria 19. házszámotnál.

Egy darab nagy

National-kassza

kettős rendszerű, teljesen jó állapotban, jutányosan eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 203

Eladó:

Mosóczy-telepen legjobb helyen, dohánygyár és templom között, jóljövendelő szögk üzletház, közvetlen mellette szintén eladó kitünő fekvésű üres háztelek. **SOLTZ GYÜLA**, Str. Rasboeni No. 1. 172

ANTIQUAR, SZÉPIRODALMI és REMEKIRÓK kitünő karban ocsón kaphatók. Külcsönkönyvtárak kötetel felosztás folytán 5—20 lejjig. 254

Krausz Paulina

Ménesi óborok

saját term. (VÖRÖS, RIZLING és ASZ-TALI) v. Dobó-ucca 9 sz. alatt. 5 litertől felfelé árkedvezmény, különösen ismételődőknek. 244

ÜZLETEK.

MÁSFÉLMILLIO lej kölcsönt keresek 10% kamatozásra földtőren ingatlanra első helyen való bekebelezésre. — Ajánlatok „Biztos tőke kihelyezés” címen az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek. 293

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnaira kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Nagy árleszállítás! Olcsó konzervvásár!

3 doboz 1 kgros kitünő minőségű zöldborsó } **55**
6 „ 1/2 „ „ „ zöldborsó } **58**
 zöldborsó }
 zöldborsó }
 zöldborsó }
 zöldborsó }
 zöldborsó }
 zöldborsó }

Befőttek, marmaládék, jamek és mindenemű főzelék konzervek még nem létezett olcsó áron.

M. STEFANESCU

GRIVITAS.A.

Gyári lerakat. Színházzal szemben.

Színházi és estélyi ruhákat legjobban fest, tisztít, valamint **gallérokat** legolcsóbban **16 ny ez z KNAPP** modernül berendezett vállalata v. Weitzer J.-u 11. — v. Magyar-u. 10.

Kiadó

v. Szabadság-tér 12, v. Fischer Simon ü. lethehelyiség, leraknak vagy ipartelepnek is alkalmas, nagy mellékheyliségekkel, május 1-re. — Bővebbet a házfelügyelőnél. 237

INGATLAN.

OROSHAZAN utamon épült jóforgalmu emeletos Petőfi-szálloda és vendéglő, teljes felszereléssel eladó, vagy bérbeadó. Bővebbet: Arad, Str. Nic. Grigorescu 5., háztulajdonosnál. 241

H a a s z

ingatlanforgalmi iroda

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz. Alapított 1919. évben.

AJÁNL:

Bathány-ucca közelében szép emeletes házat 7 lakással, fürdőszobákkal, 975.000 lejért.

Legforgalmasabb főutvonalon jó emeletes házat 10 lakással, 3 üzlettel, 950 ezer lejért.

Boros Béni-téren bérházat üzlethehelyiséggel, 600.000 lejért.

Centrumban egyemeletes házat parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 430.000 lejért.

Színházhoz egészen közel földszintes házat 4 — részben adómentes — lakással, 700.000 lejért.

Piaclérhez egészen közel földszintes házat 18 lakással, 750.000 lejért.

Piaclérhez közel új házat 6 uccai lakással, üzlettel, 650.000 lejért.

Belvárosban több magánházat 3—6 parkettás szobás, fürdőszobás lakással, 350—700.000 lejért.

Belvárosi szép, földszintes házat 2X4 és 1X2 szobás, fürdőszobás lakással, nagy kerttel, 750.000 lejért.

Cukorgyár közelében részben adómentes házat 6 lakással, 2600 lej havli jövedelemmel, 140.000 lejért.

Purgly Lajosné-uccában 3 szobás magánházat nagy kerttel, 140.000 lejért.

Belvárosban és közelében 6 drb. házat nagyforgalmu fűszerüzlettel és italméréssel, lakásokkal, 350—500.000 lejért.

Főtérhez egészen közel 3 drb. emeletes bérházat 2—3—4—5 szobás, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1,350.000 lejttől 2 millió lejig.

A főtéren a bel- és külváros összes uccában bér- és magánházakat 150.000 lejttől 6 millió lejes árákig.

Alkalmi vétel!

Csodaszép styl butor, komplett uriszoba indiai rózsá barokk styben új állapotban. Megtekinthető: Bul. Carol 36, emelet balra.

Hirdessen a 47 éve

fennálló

„Aradi Közlöny“-ben

Szemüveg modern kivitelben, orvosi rendelet szerint is
Tejnor Ferenc és Társa
 optikus cégnél ARAD, P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.